

Előfizetési ára:

Egész évre.....12 kor.
Fél évre.....6 kor.
Negyed évre.....3 kor.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal
IV. Kecskeméti-utca 5. sz.

A VENDÉGLŐS

MEGJELENIK
minden hó 1. és 15-én.

SZERKESZTŐSEG

és
KIADÓHIVATAL

IV. kerület.

Kecskeméti-utca 5.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjintézete,
a Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-Ipartársulata,
a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a Budapesti Kávéházi Segéd-Egylet betegsegélyező-pénztárának
és a „Hungaria-nagyszállóda” betegsegélyező-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szállodások-, Vendéglősök- és Koresmarosok-
ipartársulata:

IV. kerület, Himző-utca 1. szám.

Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor-
és Sörmérők-ipartársulat:

II. ker., Medve-utca, Fácán.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő

WAGNER JÓZSEF

IV. Kecskeméti-utca 5.

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Budapesti Pinczér-Egylet
IV., rostély-utca 1.

PAULITS JÓZSEF

közvetítő-intézete, IV. papnövelde-utca 3.

WINDT MÁRTON

pinczér-ügynök, VI. Molnár-utca 29. szám.

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv

felvettett Budapesten, 1900. évi január hó 21-én, a Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyesülete igazgatóságának a központi irodában délután 1,5 órakor tartott rendes havi üléséről.

Jelen voltak: Bokros Károly elnök, Nérey Dezső, Kommer Ferencz alelnökök, Gundel János, Petanovics József, Sztanov Miklós, Förster Konrad, Sverteczy Gáspár, Ólmosi József igazgatósági, François Lajos, Szimon István, Páris Vilmos, Mehringer Rezső, Glaser Fülöp felügyelő-bizottsági tagok, dr. Solti Ödön jogtanácsos, Wagner József, Barta Béla, F. Kiss Lajos hírlapírók, Mitrovicz Adolf és Seress Márton kimentettek elmaradásukat.

338. szám.

Bokros Károly elnök megnyitja az ülést, üdvözi a szép számban megjelent igazgatósági tagokat, különösen Gundel Janost, a vendéglős-ipartársulat érdemes elnökét, kinek jelenléte biztosítja az ipartársulat jóindulatának a nyugdíj-egylet iránt. Ezután elrendeli a jegyzőkönyv felolvasását, mely hitelesített.

339. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a módosított alapszabályokat 4 példányban egész terjedelemben leírta, a tanáchoz és a belügyi m. kir. miniszter urhoz intézett kérvényt megszerkesztette, kéri annak aláírását.

Az alapszabályok és kérvények aláíraltván, az igazgatóság utasítja jogtanácsost, a kérvény és mellékleteinek haladéktalan felterjesztésére.

340. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a kapott megbízás értelmében érintkezésbe lépett néhány nyomdával és a 327. sz. határozattal kinyomatni rendelt, körülbelül 20 oldalas fűzet 1000 példányban való kinyomatási költsége 100 és 150 koronába kerülne. Wagner ur a fűzetnek lapjában egész terjedelemben leközléseért — tekintve, hogy külön kiadást okozó mellékletet volna kénytelen adni — 40 koronát kér.

Nérey Dezső határozottan ellene van, hogy a kezelési alap ily nagy teherrel terheltessék.

Jogtanácsos indítványozza, hogy a fűzet tartalma lehetőleg rövidítettessék és a jelen jegyzőkönyvbe beillesztve hozassék köz tudomásra.

Sztanov a fűzetet pártolja.
Többek hozzászólása után elhatározza az igazgatóság, hogy a nyugdíjgyelet jelen helyzetét, mérlegel, alapító és rendes tagjainak névsorát taralmazó ismertetést kinyomatja, utasítja jogtanácsost, hogy az ismertetés tartalmának összeállításáról, kinyomatásáról, az alapító és rendes tagokhoz való szétküldéséről gondoskodjék, úgy azonban, hogy az ismertetés kinyomatási költsége 50 koronánál többbe ne kerüljön.

341. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a 333. sz. határozattal átutalt 900 koronát az egyesület folyószámláján elhelyezte, jelenti továbbá, hogy a Mezey és társa cég alapítványi fejében 200 koronát felvett a postatakarékpénztárból s ezt is az egyesület folyószámláján helyezte el. Ennek igazolásul felmutatja az országos központi takarékpénztár elismervényét 1100 korona befizetéséről, melynek betekin-

tése után az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi.

342. szám.

Jogtanácsos jelenleg 1230 kor. kiutalását kéri a postatakarékpénztárból; jelenti, hogy ezen összegből 200 kor. az Első magyar részvényserfőzde tulajdonát képezi, minthogy Szeiffert Antal ur Ujvidéken a cheque-lapokat felcserevé, tévedésből a részvényserfőzőnek szánt pénzt a nyugdíjgyelet chequején küldötte el; ennek folytán felhatalmazást kér, hogy a felveendő 1230 koronából 200 koronát a részvényserfőzőnek, 1030 koronát a folyószámlának küldhessen el.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi és a kért felhatalmazást megadja.

343. szám.

François Lajos, mint a felügyelő-bizottság elnöke jelenti, hogy a felügyelő-bizottság az összes könyveket tételtől-tételtre tüzetesen átvizsgálta és örömmel jelenti, hogy az egész könyvelést a legnagyobb rendben, ckmányokkal igazoltan találta, a mérlegét számszerűleg s könyvelői szempontból felülvizsgálta, azt helyesnek találta s így kéri az igazgatóságot hogy a felmentvényt a jogtanácsosnak és a könyvelőnek adja meg. Jelenti, hogy a nyugdíjgyesület vagyonáról 1899. évi december hó 31-iki zárlattal a következő mérleget állították fel:

Mérleg-számla.

Tartozik.

Országos központi takarékpénztár.....	48158.— kor.
Értékpapír-számla	22200.— »
M. kir. posta-takarékpénztár	628.57 »
Felszerelések	260.— »
Szegedi választmány	16.06 »
Összesen ...	71562.63 kor.

Követel.

Alaptöke	67709.54 kor.
Kezelési alap	3648.02 »
Átmeneti számla	22.17 »
Szombathelyi választmány	— 90 »
Kassai választmány	2.— »
1900 január havi lakbér	30.— »
1900 január havi illetmények	150.— »
Összesen ...	71562.63 kor.

Dr. Solti Ödön s. k., Kapeller Ferencz s. k.,
jogtanácsos, könyvelő.

Átvizsgálás után helyesnek találtatott.

Budapest, 1900 január 24.

François Lajos s. k., Mehringer Rezső s. k.,
Szimon István s. k., Páris Vilmos s. k., Glaser Fülöp s. k.

Jelenti továbbá, hogy a felügyelő-bizottság részben a könyvelés könnyebb áttekinthetése, továbbá főképp a törzskönyv gazdaságosabb kihasználása érdekében indítványozza, hogy: 1. jogtanácsos jövőben ne két, hanem csupán egy a tulajdonkepeni, mint átmeneti kiadásokról egyetlen könyvet vezessen; 2. hogy a törzskönyvben a tagdíjak ne transzversalis, hanem vízszintes sorokban könyveltesse el, miáltal a könyv nem három evre, hanem legalább 15 évre elegendő lesz, és 3. hogy jövőben a mérlegben ne csupán alapítóke és kezelési alap, hanem az alapítóknak eredete szerinti két eleme, t. i. adományok alapítványokból egyrészt és a fizető tagok számanak feltüntetése mellett a tagdíjakból befolyt összeg másrészt külön feltüntetessék.

Bokros Károly elnök örömeinek ad kifejezést, hogy a könyvelés rendben találtatott. Egyben indítványozza, hogy a felügyelő-bizottságnak fáradságos munkájáért köszönet mondassék.

Az igazgatóság a felügyelő-bizottság jelentését tudomásul veszi, működéséről köszönetet szavaz és utasítja jogtanácsost és könyvelőt, hogy a köny-

velést a felügyelő-bizottság utasításai szerint fogatosítsák.

344. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a IV. ker. előjáróság a nyugdíjgyeletnek azon kerelmét, hogy a kávéssegédek betegsegélyező-pénztára alapszabályainak egy vitás §-át magyarázza, arra való hivatkozással, hogy az V. ker. előjáróság e kérdésben egy ízben már is jogerősen döntött, a kérelmet nem teljesítette.

Jelenti, hogy a §. magyarázatával a nyugdíj-egylet igazgatósága leginkább azt óhajtotta elérni, hogy az előjáróság felvilágosíttassék, miszerint az országos nyugdíjgyesület, főképp 14. §-ára való tekintettel, teljesen megfelel azon előfeltételnek, melyet a vitás alapszabály 19 §-a megkíván ahhoz, hogy a felosztott pénztárnak a budapesti kávés-ipartársulat kezelésébe átment vagyona vagy annak egy része egyesületünk részére átengedhető legyen. Nagy mulasztást követett el tehát a budapesti kávés-ipartársulat a budapesti kávéssegédek érdekei ellen, midőn az utóbbiak által kiutalt óhajtott 5000 frt átutalását minden módon megakadályozta.

Ólmosi József hozzájárul jogtanácsos fejtegetéseivel és előadja, hogy a kávés-ipartársulat a közgyűlési határozat ellenére a nyugdíjgyelet bevonása nélkül kérte a vitás §. magyarázatát, miáltal elérte azt, hogy az előjáróság egyoldaluan lett informálva s ez volt a sérelmes magyarázat alapja. Ő és társai mindent el fognak követni, hogy vagyonukat vagy annak egy részét a nyugdíj-egylet pénztárába bentaltassák.

Az igazgatóság tudomásul veszi a jelentést, utasítja jogtanácsost, hogy a kérdést Ólmosi urral együtt tanulmányozza és az alapítványul felajánlott összeg kiutalása iránt a lehető lépéseket tegyék meg.

345. szám.

Elnök ezzel kapcsolatban indokoltnak tartja, hogy a nyugdíjgyelet létezéséről életjelt adjon, eddigi működéséről a nagyobb nyilvánosság előtt is beszámoljon. Indítványozza, hogy a nyugdíj-egylet február 5 én est 1 órakor vagy meetinget tartson, arra a szaktársakat, főnököket úgy mint alkalmazzottat a napi- és szaklapok után meghívja. A maga részéről felajánlja a Gambirinus-sörcsarnok külön termet teljesen díjtalanul.

Az igazgatóság köszönettel fogadja az indítványt, a meeting tartását a jelzett napon és helyen elhatározza és a meeting vezetésére Bokros Károly, rendezésére és felolvasás tartására dr. Solti Ödön, F. Kiss Lajos és Barta Béla urakat felkéri.

346. szám.

Jogtanácsos a személyi és dologi kiadások fedezésére a kezelési alaptól 640 korona kiutalását kéri.

Az igazgatóság kiutalásra az elnökséget felhatalmazza.

347. szám.

Jogtanácsos bemutatja a budapesti választmány január hó 9-ről felvett ülése jegyzőkönyvét; jelenti, hogy 320 korona 20 fillér tagdíj folyt be, hogy továbbá Sperl Flóris ur a tévedésből beküldött 32 korona 82 fillér tagdíj visszatérítését kéri, miután mint különben is alapító tagnak nem volt szándékában a rendes tagok közé belépni.

Jogtanácsos jelenti, hogy a 32 korona 82 fillér tagdíjból 6 korona felvételi díj, mely nem téríthető vissza, a 31. §-ra való tekintettel a 26 kor. 82 fillérnek is csak egyharmada kepezhető visszaterítés tárgyát.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kétyl egyet. tanár urak által gyógyzóelokra ajánlott

— GOLIÁT — MALÁTASÖRE

idegbajokban, vérszegénységénél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyuttal

Legkellemesebb üdítő-ital.

Ára vidékre, kőbányai vasúti állomáshoz szállítva: nagy palaczk 19 kr., kis palaczk 13 kr., fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállítmány 30 palaczk.

Betét, nagy ládaért: 1 ft 60 kr., kis ládaért: 1 ft 20 kr., palaczkért 6 kr., mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatják.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában: VII. kerület, Kertész-utca 40 és a vidéki raktárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharanként a Quisisana automata buffet-ekben is.

Telefon 58—35.

Telefon 58—35.

NIEMETZ GYULA

törvényszéki legjegezett

üzletek adás és vevési ügynöksége

közvetít: szálloda, kávéház és vendéglői üzleteket a fővárosban és vidéken.

Iroda: Budapest, VIII., József-körút 22—24. sz. a népszínház közelében.

Megbízások lelkiismeretesen, pontosan és a legnagyobb titoktartás mellett gyorsan teljesítettek.

Alapított 1864.

DORN FRIGYES

rézműves

Budapest, VII., Rombach-utca 8.

Ajánlja magát vendéglők és kávéházak

konyha-berendezésére,

réz- és vas-edények czinezésére, és minden e szakmába vágó munkák elkészítésére.

Javítások pontosan eszközöltetnek.

TELEFON

KIRSCH JÁNOS

sajt-, vaj-, szalámi- és csemegeárú-nagykereskedése

Budapest, VII., Király-utca 53. szám.

Ajánlja gazdagon felszerelt raktárát mindennemű bel- és külföldi

sajtokban,

hal és egyéb conservekben és csemege-árúokban

a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki rendelmények pontosan eszközöltetnek.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Fiók-üzlet: Üllői-út 52. sz.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, Sperl Floris ur kérelmének részben helyt ad és a tagdíjak egyharmadának visszatérítését el. tározza.

848. szám.

Jogtanácsos bemutatja a kassai választmány jegyzőkönyvét; jelenti, hogy a választmány január 8-án az elmúlt év II. feleről beszámoló és titkár-választó rendkívüli ülést tartott, és hogy alkalmas titkár jelölésére 6 tagú bizottságot küldött ki. Jelenti továbbá, hogy a január 15-én tartott rendes választmányi ülés jegyzőkönyve szerint a választmány január havi tagdíj címzén 318 kor. 23 fillért szedett be, mely összeg 15 korona 52 fillér kiadás levonásával a központnak megküldött; jelenti, hogy Hübsch Adolf azon kérelmét, hogy 2000 korona után 11 óra fizetett 163 kor. 90 fillér tagdíj a leszállított 1200 kor. után 18 óra esedékes 160 kor. 90 fillér tagdíj fedezetül számitassék, az igazgatósághoz partolólág terjeszti föl, hogy továbbá a választmány az új titkárt február 26-án fogja rendkívüli ülése megválasztani, miután Sárossy Árpád elfogultsága folytán a titkári teendőket a jelzett időn túl el nem láthatja; hogy végül a gyűjtő-perselyeket elhelyezték s erről a városi hatóságnak jelentést tettek.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, Hübsch Adolf kérelmét teljesíti és a könyvelőt a tagdíjaknak 18 hónapra való elkönyvelésére utasítja. Sajnálatosul veszi tudomásul Sárossy titkár távozását, eddigi működésének eredményes és pontos elvégzéseért elismerést és köszönetét nyilvánítja.

349. szám.

Ólmosi József indítványozza, hogy miután a régi krajczárok forgalmán kívül helyeztetek, a perselyek sürgősen fűrtessenek ki, annál is inkább, mivel tudomása szerint már több persely egészen tele van.

Az igazgatóság a kellő intézkedésre Sverteczky Gáspár urat kéri fel.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bekezesíti.

Kmf.

A jegyzőkönyv hitelül:

Dr. Solti Ödön.

A fogyasztási adók némely nemeiről.

Magyarországban és Ausztriában manapság vendéglőt nyitni nagyon vakmerő vállalkozás, amint ezt sok példa szomorúan tanúsítja. Különösen a főváros, az ország társadalmi, kereskedelmi és ipari életének központja az a hely, ahol sokan biztató reménnyel vágnak neki egy új vendéglői üzlet berendezésének, hogy rövid idő múlva az árverési kikiáltó nevezze meg egyenként ama tárgyakat, melyekbe véres verejtékkel keresett vagy hitelben vett pénzt nagy megmondolatlansággal fektette belé.

Nem a közönség hiánya, nem az okozza az új vendéglős vesztét, hogy talán nem tud elegendő forgalmat csinálni, hanem a költséges berendezés, de különösen az óriási minden eddigit túlhaladó adók és illetékek. Nemcsak az egyes állami adókról, hanem a fogyasztási adókról is elmondhatjuk, hogy azok minden képzeletet felülmúlva magasak, hogy ne mondjuk: igazságtalanok.

Panaszkodik a vendég, hogy óriási árat követelünk a borért, sörért, a húsételekért stb. Hiába mondjuk neki, hogy mi is magas árakat fizetünk mindezekért, nem hiszi vagy nem akarja elhinni és kimarad, hogy olcsóbb áron rosszabb minőséget szerezzen be.

Annak, hogy a húst mi magunk is óriási áron veszszük, nem a mészárosok, a liszt tulmagas árának nem a malmok és kereskedők, hanem mások az okai. Azok a fináncz-zsenik, akik, ha lehetne, még a levegőt is megadóztatnák. Így vagyunk különben minden más továbbeladásra szánt szükségleti cikkeinkkel is, de minden fogyasztási adók között épen a husadók a legterhebbek és a legigazságtalanabbak.

A husadót azzal szokták védelmezni, hogy tárgya nem feltétlenül szükséges élelmiszer, ennőlfogva a husfogyasztás adóképességére vall. Mesebeszéd! Igaz, hogy a hus ama tápszerek közé tartozik, amelyekből a tehetősebb polgárok aránylag többet fogyasztanak, de azért ki merné a tudomány mai állapota mellett azt állítani, hogy a husevés nem okvetlenül szükséges az emberi egészség fentartására, a szervezet erejének emelésére? Néhány élhetetlen vegetáriánuson kívül aligha hangoztatja ezt valaki. A husadót

tehát semmi esetre sem helyesíthető. A közegészségügy és a nemzetgazdaság érdeke egyenesen azt sürgeti, hogy a munkásosztály a nagyobb táperővel bíró marhabussal is táplálkozhassek, ez azonban a mai viszonyok mellett lehetetlen, mert egy kilogramm jobbfajta marhabus ára a családfő napi-keresetének nagyobb részét a felét is felülmúlja. Mindezt pedig elsősorban is a fogyasztási adók e faja okozza. Az állattenyésztési termékek ára a gazdasági műveltség fejlődésével ugyanis fokozatosan emelkedik és így a husadó a néptáplálkozásnak mindig sűjtőbb akadályává válik. Ha pedig a munkásosztály viszonyai rosszakk, azt megéri az egész ország, amit épen most tapasztalhatunk az ausztriai szénbányászok sztrájkjánál. A munkásosztály érdekében tehát más segítő-módok mellett a husadót el kellene törölni az olcsóbb és rosszabb minőségű husfajokra vonatkozólag. A drágábbaknál fennmaradhat, mert a vagyonosabb osztály nem érzi ezt oly nagyon meg, mint a középk- és alsó-osztály.

A lisztadó pedig valósággal kigunyolja az igazságos adórendszer elveit, mert egyenlően sújtja a gazdagot és szegényt, minthogy kenyérre mindenkinek egyenlő szüksége van. Sőt a gazdag a lisztet inkább nélkülözheti mint a szegény, aki egyéb élelmi czikkek hiányában egyenesen a kenyérre van leggyakrabban utalva.

Azt szokták ugyan mondani, hogy a gazdagokat más fogyasztási adó, névszerint a cukoradó, a finomabb fűszerekre s fényűzési czikkekre vetett vámok jobban érik; azonban nem szabad szem elől téveszteni, hogy míg a kenyér a szegény ember fogyasztásának legfőbb tárgya, addig a gazdagok fogyasztásának aránylag nagyobb része adómentes.

Daczára a lisztadó ez óriási hátrányos voltának, mégis fennáll még Ausztria zárt városáiban, holott már Olaszország is belátván jogtalan voltát, 1883-ban végleg ellőrlötte. Talán ez is egyik rugója a szénbányászok sztrájkjának.

De ha csak a fogyasztási adókkal volna dolgunk, még jó volna. Hol van azonban a többi mindenfélének elkeresztelt végtelen sorozatu adónemek óriási tömege? Mi vendéglősök tudjuk azt legjobban, hogy mit jelent tulajdonképen az adófizetés fogalma. Mi, akik a vállainkra vetett közterhek súlya alatt már lélekzen sem tudunk, mi irigyeljük leginkább azokat a szerencsés embereket, akiknek semmijök sincs. Mert mégis csak jobb, ha az ember teljesen vagyon-talan, ép hogy meg tud élni és így semmi-féle adót nem fizet, mint valami vagyonnal, nehéz fáradsággal, hajlongással, szaladgálással szerzett vagyonnal bírni, amit majdnem egészben oda kell adnia adó fejében az államnak.

Csatlakozási mozgalom.

A budapesti vendéglősök ama része, mely eddig külön csoportot képezett és az Ipartársulat tagjai közé nem vetlven fel magát, annak reform-törökvéseiben semmi részt nem vett, örömmel konstatáljuk, hogy mozgalmat indított azon czélból, hogy a vendéglősipar nagy többségével egyesülve, közös érdekeink megvédésében együttesen vegyen részt. E czélból az Ipartársulat Elnökségéhez memorandumot intéztek. A memorandum kapcsán egyszersmind a következő felhivást intézték a kartársakhoz:

»Mélyen tisztelt Szaktárs ur! A vendéglősök sérelmeinek orvoslását sürgető 100-as bizottság nevében tisztelettel felkérem, hogy az itt küldött emlékiratot mind maga aláírni, mind pedig mentől több ismerős kartársával aláírni méltóztatassék a szorongatot vendéglősipar, valamennyiünk érdekében! Egyuttal kérem, hogy az emlékiratot aláírottan, legkésőbb e hó 22-ig, hozzám (IV., Magyar-utca 3.) feltétlenül elküldeni és a folyó hó 25-én, esütörtökön déltán 4 órakor Szőke Imre vendéglőjében Vámház-körút 12. sz. a, tartandó értekezletünkön megjelenni sziveskedjék Budapest, 1900. évi január hó. Hazafias üdvözlétek: Karikás Lajos, vendéglős, a 100-as bizottság elnöke.»

A mult hó 25-iki értekezleten mintegy hatvan vendéglős jelent meg. Ott latlunk: Gundel Janos elnök urat, Bokros Károly, Barabás József,

Willburger Károly, Schwarzer Ferencz, Simon Pál urakat az Ipartársulat képviselőjében; a sazkasztó is képviselve volt Barta, Kiss és Halász szerkesztőkkel.

Karikás Lajos, a 100-as bizottság elnöke megnyitván az értekezletet, előadja a memorandumban felsorolt sérelmeket.

Gundel János elnök erre hosszas és tartalmas beszédben vázolja az Ipartársulat eddigi működését, melyet épen a memorandumban felsorolt sérelmek megszüntetése érdekében eddig is folytatott.

Az Ipartársulat elnökének beszédéhez többen szólottak hozzá, mire Bokros Károly, az Orsz. Nyugdíjintézet elnöke szép beszédben fejtegette az összetartás eszméjét, kiemelve, hogy első sorban is az volna celszerű, ha valamennyien beiratkoznak az Ipartársulathoz, hol mint rendes tagok a közgyűlésen tömegesen megjelenve, tapasztalhatnák, hogy az Ipartársulat minden lehetőséget elkövet a közérdek szempontjából. Beszél még az alakulóban levő orsz. vendéglős-szövetségről is, felhívja mindenki figyelmét e nagyfotosságu intézményre.

Utána Gundel János ipartársulati elnök ur fejtegette szépen a vendéglősöket oly nagyon érdekelt zárlóra-kérdést. Előadta, mit ért el eddig e téren az Ipartársulat és kijelölte az utat, melyen e fontos kérdés tisztázása céljából haladni kell.

Schandler vendéglős indítványozza, hogy e kérdést a képviselőházban kellene szövege tételni.

Gundel elnök válaszában irreálisnak tartja ezt az indítványt, kijelentvén, hogy meggyőződése szerint a vendéglősök sorsa csakis a mindig változó kormányok kezében van. A kormány, illetve a fővárosnak kell első sorban is a szükséges lépéseket megtenni.

Hosszas vitaközlés után az értekezlet véget ért

A budai Vigadó.

Budapest jobbparti részének polgárai minden tekintetben meg lehetnek elégedve pompás új Vigadójukkal, A Budai Polgári Kör, melynek helyiségei az új Vigadó épületében vannak, mely hó 30-án nagy megnyitói ünnepélyt rendezett, mely egyszerűsége Buda polgárai egy régi kívánságának teljesülését jelentette.

A művészet és szórakozás új otthona a budai rész legkedvezőbb pontján fekszik és a szemlélőrs nagyon jó benyomást tesz. A szép épület pompás helyiségei bizonyára nagyon sok pesti lakost i-üdvözölni fognak falaik között. miert is elmondhatjuk, hogy az új Vigadó Buda és Pest polgárai között új emlékeztető pontot képez. Helyi érdek szempontból ez mindenesetre örvendetes jelenség.

A Vigadó épülete impozáns nagysága és renaissance-stylen épült, amibe néhány secessió kisínyiség nem valami szerencsésen vegyül. Szép művészeti erő ugyan nem tűnik ki az impozáns külsőből, aminek oka az lehet, hogy az építésre szánt tőke nagyon is ki volt számitva, miert is ornamentális műtárgyakat nem lehetett igénybe venni. Mindamellett az épület homlokzata, mely a Corvin-terre néz, nagyon hatásos impressziót kelt a szemlélőben. E hatással karöltve jár egy másik barátságos és kellemes benyomás, melyet a nagy saroképület fehér színe idéz elő. Magára a tulajdonképeni vigadó-részre a 2800 köbméter tartalom-ból csak egy hetedrés esik, a többi a vendéglő-helyiség, melynek december 1-je óta Wildt a bérloje, továbbá a kávéház, magánlakások, a II. ker. anyakönyvi hivatal és egyesületi helyiségek foglalják el. A belső berendezések összhátása nagyon nagy effektussal bír e. elegáns. Művészi fényűzésben nem takarékoskodtak, de nem is léptek túl a kellő határokat. Egy kis oszlopcsarnokból a foyerbe, onnan a lépcsőházba jutunk, szőnyegekkel borított lépcsőn pedig az emeletre, ahol a pompás nagy tánczterem van. Ez a terem a legfokozottabb igények kielégítésére alkalmas és e tekintetben bizonyára sohasem lesz alkalom a panasza. A terem valóban impozáns és bámulatos nagysága. 350 négyzetméter terjedelmű, 15 méter magas, gazdag secessió relief-díszítésekkel a falakon és mennyezetben, melyek 350 izzó- és három nagy ivlámpa világításánál bizonyára feléberszik majd a látogatóban az igazi bál hangulatot. Mellesleg megjegyezve, ez a terem nagyságára nézve Budapestben a második. Nagyobb területtel bír még a »Royal«-szállóda nagyterménél is és közvetlenül a pesti Vigadó 480 négyzetméter nagysága táncz-terme után következik. A pesti Vigadó terme ugyanis a legnagyobb ilyen helyiség Budapestben. Diszcre különösen hat freskó válik a budai Vigadó nagytermének. E nagyterem kívül van még egy kisebb tánczterem, étterem és karzati helyiség a nagyterem fölött. Az egész Vigadó 1.000.000 koronába került.

Jegyzőkönyv

felvételét a Londoni Magyar Pénzér-Kör 1900. január hó 14-én Londonban tartott évi közgyűléséről.

I. Jelen voltak: Kappler Rezső, Búki Imre, Lach Ferencz, Doeskák Mihály, Szenté József, Ludwigh József, Frenreisz Antal,

Bayer Jenő, Dénes Miklós, Desics Lipót, Unterreiner Vincez, Fuchs Pál, Nagy Sándor, Richter Lajos, Stojánovits Győző, Vizmathy Béla, Doeskák István, Kisfaludy Aladár és számos rendkívüli tagok.

2. Titkár felolvassa a jelenlevő tagok névsorát és kijelenti, hogy a mai közgyűlés az alapszabályok 33. §-ának f) pontja értelmében határozat-kepes.

3. Elnök megnyitja a közgyűlést és elrendeli a mult ülés jegyzőkönyvének felolvasását és hitelesítését.

4. Pénztárnok jelentése: Az 1899. évről befolyt tagsági díj fejében 18 font és 14 shilling, alap- és tiszteletdíj 13 font, 8 shilling és 6 pence, a kör haszonbéréből befolyt 12 font, 8 shilling és 8 pence, összesen 44 font, 11 shilling és 2 pence. Kiadás 25 font, 9 shilling és 11 pence, maradt az 1899. évről 19 font, 1 shilling és 3 pence haszon. Az 1898. évről együtt maradt a kör tiszta készpénze 29 font sterling, 11 shilling és 3 pence, a mely kitesz magyar korona-értékben 709 koronát és 50 fillért.

5. Titkár jelentése: 1898. évben 32 tag lépett a körbe, az 1899. évben 73, összesen 105; kilépett 31, kizárattott 2, tehát a taglétszám 72.

6. Könyvtárnok jelentése: Kimutatja, hogy a körnek az idén 128 kötet angol, magyar és francia könyve van a könyvtárban; továbbá 2 magyar napilap, 4 hetilap és 1 szakfolyóirat jár a körbe, melyek 1900. február végéig előfizetve vannak. A letárlában 404 drb tárgy van kimutatva, melyek rendben találtak.

7. A régi tisztikar neköszön és új tisztikar választatik.

Elnök lett Lach Ferencz, alelnök Búki Imre, pénztárnok Kappler Rezső, külügyi titkár Bayer Jenő, belügyi titkár Dénes Miklós, könyvtárnok: Doeskák István.

Választmányi tagok lettek: Frenreisz Antal, Fuchs Pál, Unterreiner Vincez, Desics Lipót, Dénes Miklós és Doeskák Mihály.

Titkár kihirdeti a megválasztott tisztikar névsorát és felolvassa nekik a kötelezvényüket, melyet aláírnak.

8. Ezután Lach Ferencz elnök feláll és fenkölt szellemű beszéd kíséretében köszöni meg úgy a saját, mint az egész tisztikar nevében a beléjük helyezett bizalmat, melyet szűnni nem akaró taps és éljenzés követelt.

9. Indítványok:

a) Doeskák István könyvtárnok indítványozza, hogy a körnek még egy erős könyvszekrényre volna szüksége, mire az elnök kijelenti, hogy az indítványt pártolja, mindamellett e idő szerint annak hely nem adható. (Helyezés.)

b) Titkár indítványozza, hogy a tagsági könyvekkébe nyugtatószelvényekre volna szükség. Elfogadatot.

c) Pénztárnok indítványozza, hogy a körnek még kétféle bélyegzőre volna szüksége, az egyik kifizetésekre, a másik folyóiratokra és titkári levelezésekre. Elfogadatot.

d) Elnök indítványozza, hogy ez év márczius tizenötödikén, a magyar szabadságharc emlékére egy fényes zartkörű ünnepély tartassék, a melynek jövedelme a kör tőkéjéhez esatoltassék. (Eljenzés.)

Ezen ünnepély rendezőivé a közgyűlés megválasztotta az egész tisztikart. (Eljenzés.)

Munkaprogramm az ünnepély előkészítésére:

1. a körhelyiségnek nemzeti színű szalókkal, zöld ágakkal és virágokkal való feldíszítése; 2. nemzeti szalagok és virágok beszerzése; 3. cigányzene felfogadása; 4. meghívók és Diner-jegyek megrendelése és szétküldése; 5. a Diner megrendelése, mely áll: korhelyleves, paprikás csirke galuskával, turós-csusza, gyümölcs-egyveleg (gardiennel), kávé, sör, bor, pezsgő és cognac-ból.

Ünnepi program: 1. fogadtatás 9—10-ig (este); 2. Diner kezdete pont 10 órakor este; 3. a második fogásnál elnök ünnepi beszédet mond; 4. Rákóczy-induló; 5. hazafias szónoklat; 6. Hymnus; 7. »Talpra magyar« szavalat; 8. Szózat; 9. »Kossuth Lajos azt üzenete« dal; 10. virágok szétosztása és szórása; 11. élczes angol és magyar beszédek; 12. zene, táncmulatság.

Mind Ezeket a közgyűlés általában és részleteiben viharos éljenzéssel fogadott el.

Erre az ünnepélyre meghívatik minden magyar polgár, és kértnek a megjelenők, magyar nemzeti színű szalagot vagy kokárdát feltűzni. Egy Diner belépti-jegy ára 2 shilling (4 kor. 40 fill.), mely áldozatot a hazafias közönségtől szives támogatásként elvárjuk.

e) Az alapszabályok módosítása:

1. Az a tag, ki kilépett bejelenti, a bejelentés csak azon esetben fogadtatik el, ha a 15. §-ban körülírt kölcsönnel hátralekban nincs, ellenesben a 12. §-n) pontja értelmében vád alá helyeztetik.

2. A 15. és 16. §-okban körülírt segélyek a kör vagyonához mérten és csak azon esetben adtnak ki, ha a kézi pénztár vagyona 15 font sterlingen felül áll.

3. A 15. §-ban körülírt kölcsönsegély csak egy font sterling erejéig adható ki (14. § értelmében).

4. A 15. §-ban körülírt kölcsön-segélyeknél ugyanegy személy csak egyszer szerepelhet mint

DIADAL-pezsgóbor

EBERHARDT ANTAL

PROMONTOR.

A budafoki villanyos-vasut megállólhelye.

„ERZSÉBET-SZÁLLÓ”

előkelő vendéglő, gyönyörű fekvéssel, ahol a nap bármely szakában általánosan elismert jó ételek, friss sör és saját termésti jó borok állanak a tisztelt vendégek számára, mérsékelt árak mellett. Kényelmesen berendezett szobák mindenkor kaphatók.

Tisztelettel

Bleicher Márton, tulajdonos.

Deckert és Homolka

villanyos műszaki-intézet

A világ-hírű „Grafit mikrotelefon” feltalálói és szerkesztői.

BUDAPEST

GYÁR:

RAKTÁR:

VI. Izabella-u. 88.

V. Dorottya-u. 8.

Szállítanak

szálloda-sürgöny-és telefon-berendezéseket,

szálloda-harangokat,

villámhárító- és villamos-világítási-

BERENDEZÉSEKET

olcsón, solid és szakszerű kivitelben

jótállás mellett.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜRTER
legtitásabb egyénység
SAVANYU-KÚT

Ó Felsége a király legmagasabb személyes elismerése! Minden verseny alkalmával legelső érmekek kitüntetelt! Alapítva 1850. évben.

Cs. és kir. szabad. hektrográf-, gummiáru-, fém-

és

Kautsuk bélyegzőgyár,

könyv- és könyvmda, vésőintézet

TINTNER J. E.

vegyéész, mérnök

A felsőcs kir. család több tagjának, ugyszinte a legmagasabb bel- és külhoni hatóságok, előljáróságok, intézetek stb. szállítója

Budapest, IV., Kigýó-utca 10. szám.

Gelegenheitskauf Vorzüglicher Champagner!

Vin Royal von Aubertin & Comp.
älteste französische Marke, grosse Bouteille 3 fl.

Premier Qualité
grosse Bouteille 2 fl.

Sillery Mousseux
grosse Bouteille fl. 1.50.

ferner **Schaumwein**
Extra Monopole grosse Bouteille fl. 1.50.
Carte Blanche grosse Bouteille fl. 1.20

Cognac fine Champagne
grosse Bouteille 2 fl.

Bei Abnahme von zusammen 10 Bouteillen und mehr, wird Kiste u. Verpackung nicht berechnet.

Anton J. Eder's Champagner, Cognac und Kloster-Silwowitz
Hauptdepot: IV., Szibáros-utca 2
im Eckhaus der Waitznergasse.
Etablirt 1846. TELEFON.

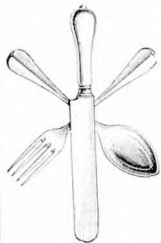
Legjobb minőségű

alpacca- és china-ezüstárakat
ajánl

HERRMANN J. L.

cs. és kir. udv. és orsz. érczáru gyári raktára

Budapest, IV. Váci-utca 24.

Evőeszközök, bors- és só-tartók, leveses- csészek, eczet- és olaj-állványok, kenyérkosarak, tálcák, serpenyők, kanecskék, asztaldíszek, gyertyatartók, állócsillárok stb. stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

16 nagy kitüntetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapított 1819. évben.

„Artesia“

budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok
gyára részvény-társaság Budapest, 20/c.

VII., Egressy-út 20/c.

Az Artési savanyúvíz a legjobb és legegészebb üdítő ital úgy borral, mint bor nélkül. Elismert orvos-tanári tekintélyek által **gyomor- és emésztési** bántalmak megszüntetésére ajánlatot.

Ezen savanyúvíz, mely Budapesten a legelsőbb azokivül 1/2—1 és 1 1/2 literes porcellán dugóval, légmentesen elzárt palackokban pontosan házhoz szállítunk, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb ember is, kevés pénzen, megszabadulhat, olyan betegségtől, melynek gyógyítása sok pénz és sok időt vesz igénybe. A vendéglős uraknak az Artési savanyúvizet 2 literes parafa-dugóval elzárt palackokban is szállítjuk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek
Telefon 25—57.

„Pilzeni Ősforrás“

a pilzeni polgári sörfőzde (alap. 1842) világhírű gyártmánya.

Hordósörök legutányosabb árban.
Minden előkészület nélkül rögtön és bárhol csapolható.

„Münchner Bürgerbräu“
a bajor sörök gyöngye, elismert kitűnő minőség.

Vezérkép. Magyarország és Balkán államok részére:

Mezey és társa czégnél
Budapest, IX., Ranolder-utca 4.

jótálló, vagyis mindaddig segély iránti folyamodványt mint jótálló újból alá nem írhat, míg az általa már aláírt és felvett kölcsönösszeg a körpénztárába visszafizetve nincs. Az alapszabályok módosítása egyhangulag elfogadtatott.
Kelt Londonban, 1900. január 21-én.

Lach Ferencz,
elnök.

Dénes Miklós,
titkár.

A bor kezelése a szállítás után.

A bor, hosszabb szállítás után, a körülményekhez képest, különös kezelést kíván, amiben sokan gyakran hibásan járnak el. Ezért tehát helyénvaló ha e kérdéssel röviden foglalkozunk. Különös suly fektetendő első sorban is ama hőmérsékre, mely alatt a szállítás történt, ha arra gondolunk, hogy sok változásnak kitélt éghajlatunk alatt a bor 10° hidegtől 30° melegig terjedő hőmérséknek lehet kitéve szállítás közben. Különösen a nagy hideg időzhet elő a bornál kedvezőtlen változásokat, miért is sok nagy cég, hideg időben egyáltalán nem szállít, ami a kereskedelmi forgalomra nagyon hátrányos. Ha a bor nagy hidegben szállítatik, látszólag mennyiségéből sokat veszít, mert a hidegség tudvalevőleg minden testet összehúz, de ha a hőmérsék ismét emelkedik, újból visszanyeri előbbi terjedelmét. Sokkal fontosabb az a körülmény, hogy a bor hosszabb út után a megérkezéskor bizonyos poros kinézésű lesz, holott az elkövetőkor teljesen tiszta és át-látszó volt. Ezt a poros színt az okozza, hogy a süllyedő hőmérséklet, a borban foglaltatott borkó oldhatósága kisebb mértékű lesz és így ennek egyes részei, mint parányi kristályok válnak ki, melyek kicsinyiségük miatt, hosszabb ideig maradnak meg a borban. Ha azonban az ily poros borból egy kis mennyiséget egy nagyobb pohárban csendes helyre teszünk, egy 12—24 óra múlva a bor tökéletesen megtisztul.

A tisztulás után a pohár, vagy a hordó alja fehér bornál sárgás-fehér, vörös bornál vöröses-barna színt porral borítatik el, a mi szintén borkóból áll. Ez okból tehát, a poros színű borral nem kell egyebet tenni, mint megérkezése után hosszabb vagy rövidebb ideig csendes és száraz pincében pihentetni, miáltal a borkó-kristályok a fenékre rakódnak és a bor teljesen megtisztul.

A borkó e kiválása által a bor nem lesz rosszabb, sőt a nagyon savanyu bor ezáltal enyhébb lesz, mert savtartalma kevesebb.

Minthogy a finom borkó-kristályok a fenékre kerülnek, egyéb zavaros alkotórészt is magukkal vonnak, miért is a borkó-lerakódás után, a bor nagyon szép tiszta lesz.

Nehezebb a dolog, ha a hőmérsék oly alacsony a szállításnál, hogy a bor egy része megmerevedik. Ekkor a hordót meleg helyre kell tennünk, ahol nagyon sokáig tart, míg a megfagyott részek felolvadnak és a bor fellemeződik, mert a hordó fája nagyon rossz hővezető. Az ily borok sajátosos töké ize később teljesen elmúlik és a bor esetleg nagyon kedvezően tisztulhat meg.

Ha a bor magas hőmérséknel szállítatik a borkó-lerakódás nem áll be. Mégis előfordul, hogy az ily bor, megérkezése után, zavaros lesz. Ez különösen fiatalabb boroknál jön elő, mert a korosabbak jobban elbirják a szállítást. A zavarosság oka az, hogy a töltésnél a magas hőfok, valamint a későbbi rázkódás miatt az olvadt fejrje-testek összeállanak. Vörös boroknál ez ritka, mert ezeknél a fejrje már az erjedésnél kiválik.

Az ilyen magas hőmérsék miatt megtört bort vizahályaggal vagy más szűrő-szerrel kell megtisztítanunk. Ha esetleg eczetszerű eljelei észlelhetők, azonnal ki kell pasteurizálni (60°-ra fellemegeteni), különben az egész mennyiség kárba vész. Az ilyen hordókat újból használat előtt természetesen nagyon gondosan kell megtisztogatni.

W. B.

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsárosok ipartársulata minden hét pénteki napján reggelit tart, és pedig:

Február 9-én: Petánovics József, Pilzeni sörcsarnok.

Február 16-án: Prindl Nándor, Andrásy-ut 51. szám.

Vendéglős-reggeli. Az Ipartársulat ama társasreggelije, mely január hó 19-én Reinprecht budai Finom-e-szállodájában tartatott meg, minden tekintetben fényesen sikerült. Nagyszámu kartárs jelent meg egy a pesfi, mint a budai részről, kik a pompás italok és kitűnő konyha termékei mellett nagyon jól töltötték idejüket. A hangulat felette fesztelen volt Reinprecht barátságos házában, tetőpontjára pedig akkor emelkedett, midőn az Ipartársulat köztisztelt elnöke, Gundel János ur fel-emelkedett és a jelenlévők tudomására hozta, hogy a mai napon egyszerre két férfiú ünneperől kell megemlékeznie. Az egyik is, a másik is jelen van

és mindkettő olyan ember, akit mindenki tisztel és becsül, aki csak a vendéglősiparral összeköttetésben áll. Az egyik a mi szeretelt Kammer bácsink, aki január hó 13-án ünnepelte születésének 71-ik esztendejét, erejének és egészségének teljes birtokában. Ez a férfiú — ugymond — megérdemli, hogy valamennyien példaképül állítsuk maguk elé a takarékoság, jótékonyág és emberszeretet, valamint a szorgalmas munkálkodás terén, melynek egész eddigi életpályáját szentelte. Ez a férfiú, aki most már a közpályától visszavonulva csendesen élvezi a jól megérdemelt nyugalom, megérdemli, hogy a legnagyobb tiszteléssel és becsüléssel emlékezzék meg róla mindenki, mert benne feltalálható minden jó és szép tulajdonság ami az igazi férfiú észire válik. Kivánja, hogy Kammer urat az Ursten még hosszú-hosszu éveig tartsa meg minden barátja és tisztelője őszinte öröme. Csillapultni nem akaró eljénzés riadt fel az elnök melegen átértelt felköszöntőjére, mire folytatólag körülbelül a következőket mondotta: A másik jubiliás — tisztelt uraim — a mi régi jó barátunk, ki rossz és jó sorsunkban mindenkor hűségesen kitartott mellettünk, aki szóval és tóllal mindenkor önzetlenül szállott sikkra értünk: Wagner József, a mi »öreg Wagnerünk«, a Vendéglős szerkesztője. (Eljénzés.) Tizenkét esztendő szolgálja ő már a mi Ipartársulatunk érdekeit, alig látszik meg rajta, hogy három nappal Kammer ur születésnapja után ünnepelte meg ugyancsak életének 71-ik évfordulóját. Kivánom neki mindnyájunk nevében, hogy az Alkotó adjon neki még számtalan megelégedettséggel és boldogsággal telt esztendőt, hogy minél tovább tölthesse körünkben, mindnyájunk őszinte becsülésében napjait! (Szűnni nem akaró eljénzés.) Lapunk főszerkesztője meghatottan köszöntö meg az őt ért kiváló megtisztelést és kijelentette, hogy ameddig csak a Gondviselés megengedi, továbbra is őszinte lelkesedéssel, lan-kadhatlan szorgalommal és kitartással fogja szolgálni az ő kedves barátai: a vendéglősök minden érdekét. A reggeli a legkitűnőbb hangulatban jóval delután ért véget.

Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíj-egyesülete 1900. évi február hó 5-én (hétfőn), éjjeli egy órakor a »Gambirius«-sörcsarnok (Erzsébet-kört és Wesselényi-utca sarkán) külön étteremben összejövetelt rendez, melyre a szakipar főnökei és alkalmazottjai tisztelettel meghívattak. B o k r o s Károly, elnök, Társgyórszat: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. A nyugdíjgyelet helyzete, eddigi működése. 3. A nyugdíjgyelet előnye a szakipar munkásaira. 4. Záró beszéd. Belépti díj nincsen.

Pompás est-ebéd szinhezle volt az Országos Casinó vendéglője január hó 18-án esti 8 órakor. Az est-ebédet a Kammermayer Károly és Tarsa-cég szeretetreméltó társtulajdonosának, Granichstäden Zsigor ur tiszteletére — ki hosszas és súlyos betegségből épült fel — François Lajos, Sacellary György, Rajágh Lajos, Salacz Nándor, Bokros Karoly, Mosch Bela Löwenstein Nándor és Müller Antal urak rendezték. A vacsora étrendje a következő volt: Huître d'Ostende Consommé Végisa, Homard à l'Americaine, Selle de Présalé Soubise et Pomme Anna, Punch au Kirch, Chapons à la Broche, Salade Gentry, Asperges set Maitaise, Bombe Duguslin, Fromage, Fruits assortis, Café, Sherry (Diamond Jubilee 1837—1897.) Chablis Clos 1885. (Debről. Gróf Károlyi Mihály természet 1889.) Lítke Extra Sec. Allach. — A vacsorán számtalan felköszöntő hangzott el, valamennyi az ünnepeit jó barátja. Gyógyulása nekünk is nagy örömnkre szolgál, kívánjuk is, hogy a sors keze a jövőben óvja meg minden csapástól.

Magyar ebéd volt márt hó 18-án az országos nőképző-egyesület háztartási iskolájában, meghívott vendégek részére. A Budapest és a vidék legelőkelőbb családjainak leánygyermekéből álló nővendékek a vendégek és a sajtó képviselői előtt bebizonyították, hogy a háztartásban minden részében díszes eredményeket értek el. Az iskola földszinti terében fényesen megterített asztalnál nagyon előkelő köznység foglalt helyet, kik nem győztek megelégedésük kifejezést adni a pompás ételk és kitűnő felszolgálás felett. Malatinsky Fanni urné vezetése alatt hat fiatal hölgy szolgált fel a lögkedvesebb előzékenységgel. Ebéd után feketét és havannát hordtak fel az uraknak.

Vendéglősök figyelmébe. Kitűnő minőségű saját főzésű törköly kapható nagyon és kicsinyben Ha a z Samu urnál Dunaföldváron. Megrendeléseket a legszolidabb árak mellett utánvéttellel vagy az ár előzetes beklédése mellett pontosan teljesít. Érdeklődők forduljanak egyenesen hozzá. Sürgönyezim Ha a z Samu, Dunaföldvár.

Külföldi személyi hírek. L a c h Ferencz, »Royal Palace«-szálloda London, mint szobafőpincézér. B ü k i Imre, Blenheim House Hotel London, főpincézér. D o e s k á k é l e k István, Maissonettes Hotel London, főpincézér. F r e n r e i s z Antal, Heaingley (Yorkshire), főpincézér. K a p p l e r Rezső, Midland Grand Hotel London, főpincézér.

Az automata-büffek — mint az osztrák vendéglőslap írja — krónikus vendégnyáiban szenvednek, amit a Bécsben megnövekedett krónikus gyomorbeteg

okoztak. Okos ember már nem jár e »szolgáló ki magad« helyiségekbe, amelyekben oly szépen szolgál-
nak fel ott a szép pinczérnök. A »Quisiana«-vállalat
már mindenféle atrakciókhoz fordul, de hiába. A leg-
újabb a »szecsessziós rajnai borestanok«, melyben
csinos leányok automatikus pontossággal nyújtják a
forrált bort. Egy magas állású ur, ki e büffeket vala-
mikor »nagyvárosi szükséglete«-nek nevezte, immár
örülhet a szép fejlődésnek.

Étlap — tót nyelven. Már ilyen is van. La-
pünk egyik barátja értesít bennünket róla, hogy
a múlt héten Zólyomban járt és ott Kralicsok
ottani vendéglőjében tót nyelvű étlapot tettek
elője. Ha valamelyik magyarországi vendéglős a
magyar nyelv mellett, a hozzánk jövő idegenek
kedvéért német étlapot is nyomtat, az megenged-
hető és hazafiság szempontjából sem vonható
kifogás alá. De hogy akadjon Magyarországon, még
pedig annak egyik jelentékenyebb vidéki városában,

Mátyás király egykori kedves tartózkodási helyén,
olyan vendéglős, aki így megsértse a magyar nem-
zeti szellemet, aki vendégei kérésére sem akar a
tót nyelvűn kívül egyéb étlapot adni, azt már
nem hittük volna. Kralicsok ur, ez a pánszláv
érelmü vendéglős megérdemelné, hogy Zólyom
város főkapitánya érdeklődjék egy kissé becses
személye iránt.

Szerkesztői üzenetek.

K. Zs. Kaposvár. A kért számot már elküldte a
kiadóhivatal — N. B. Zólyom. Mélyen tisztelt versét
átadtuk a központi díj- és illelékiszabási hivatalnak,
mert benne 1000 korona főnyereményt nyugtat jambusok-
ban anélkül, hogy a bélyeget ráragasztotta volna. Resz-
kessen oh ifjú a lelettől! — Dr. K. L. Sziszek. A jövő
héten személyesen utazunk le egy fontos ügy megbeszél-
ése végett, amit nem bízhatunk a postára — Z. D.
Budapest. Igaza van, de ha nem volna igaza, az sem

volna baj. Czikke érdemes volna arra, hogy az új bün-
vádi eljárás alá vétessék. — K. M. Budapest. Örömmel
veszünk hírt az »Ügyvédek Országos
Egyesülete« szép fejlődéséről. Csak buzgón tovább,
elnök ur, fáradozása szép sikerrel fog jární. Üdv! —
Wallerstein Adolf Budapest. Amíg meg nem írja nekünk
mi az a »capitis deminutio maxima«, amelyre
b. cikkében hivatkozik, addig kijelentjük, hogy ön jól
ír ugyan cikkeket, de olyan kifejezéseket használ, amit
ni emertált római jogászok már rég elfeledtünk. —
Fonyó G. Budapest. Csak filozofáljon tovább fiatal ha-
rátunk, a nyomdafesték azonban még nem eléggé meg-
közelíthető az ön Kant és Schoppenhauer-izű társá-
dalom politikai, pessimistikus és ideális szocialistikus
gondolatainak. — G. B. Kőbánya. Várjuk az ígért dolgo-
kat. — Z. N. Kassa. Czikke nagyon jó. Nem közöljük. —
Több kéziratról a jövő számban.

HOFFMANN KÁROLY

BUDAPESTI TEMETÉS-RENDEZO-INTÉZETE

BUDAPESTEN, IV. KERÜLET, LIPÓT-UTCZA 7. SZÁM.

Elvállal olcsó és szép

temetés-rendezéseket

nyolcz különböző osztály köztudomású jutányos
díjazás szerint: *8, 25 40, 60 frttól kezdve
egész 400 frton tulmenő árakig; készletben tart
holtak számára való felszerelvényeket,

ércz, fa, lakkozott s fényezett koporsókat,
természetes és művirágokból készült

Koszorukat.

Hullaszállításokat

eszközöl a haza és a külföld minden irányában
stb. stb.

TELEFON.

Ueberrnimt schöne und bilige

Leichenbestattungen

nach acht verschiedenen Classen zu anerkannt
billigen Tarif; von fl. 18, 25, 40, 60 bis über
fl. 400; unterhält ein grosses Lager von

Leichenrequisiten,

Metall, Holz, lackirten und polirten Särgen,

Grabkränzen

aller Art; auch werden

Leichen-Transportirungen

besorgt nach allen Richtungen des In- und Aus-
landes etc. etc.

TELEFON.

H. Haggenmacher H. Sörfőzde.

Palaczk-sör

különlegességek:

Szalonsör.

Maláta-sör.

Megrendelési helyek:

Budapest, V., Kádár-utca 5.
Haggenmacher Kőbánya.
Haggenmacher Budafok.

Évi forgalom 5 millió palaczk.

Évi termelés 125.000 hectolitar.

ZÁRTKÖRŰ TÁNCZVIGALOM

MEGHIVÓ

BUDAPESTI I—III. KER. SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK,
BOR- ÉS SÖRMÉRŐK IPARTÁRSULATA ÁLTAL AZ 1900. ÉVI
FEBRUÁR HÓ 15-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN, A II., MEDVE-UTCZA 6. SZÁM ALATTI
„FÁCSÁN TERMEIBEN“ TARTANDÓ

ZÁRTKÖRŰ TÁNCZVIGALOMRA.

PECZ KÁROLY,
társ. elnök.

ZALDER VENCZEL,
társ. elnökhelyettes.

STOSZMANN LÖRINCZ,
rend. bizotts. elnök.

BUZIK ANDOR,
rend. bizotts. elnök.

BAUER JÁNOS,
bizotts. pénztárnok.

SCHLAUCHER FERENCZ,
bizotts. igazg.

TÁNCZ KEZDETE ESTE 9 ÓRAKOR.

Családjegy (érvényes 2 hölgy és 1 ur részére) 6 korona, személyjegy 3 korona.

Jegyek kaphatók: a rendező-bizottság elnökségénél és a meghívó előmutatása mellett este a pénztárnál.

A t. hölgyek kéretnek egyszerű ruhában megjelenni.

A zenét a 3. számú bosnyák és hercegovinai gyalogezred zenekara szolgáltatja.

RENDEZŐ-BIZOTTSÁG:

Albecker Antal,	Aigner Károly,
Bojesics Simon,	Barabás József,
Bruckner Alajos,	Berger Vince,
Fuhász Károly,	Capilléri Károly,
Eder Antal,	Dobos Endre,
Fürst Tivadar,	Fischle Vilmos,
Gürsch Gyula,	Friesz József,
Galambs U.,	Gürsch Ferencz,
Haszmann József,	Giegler Ignác,
Hódosy Sándor,	Gerstl Ferencz,
Harrer Alajos,	Hang József,
Jahn Ede,	Heberger Károly,
Killer György,	Hübner József,
Kuncze Ödön,	Kabon József,
Lindmayer F.,	Kroninger Rupert,
Leidenberger J.,	Kubancz Venczel,
Mayerberg Ignác,	Koppler Ferencz,
Müllner József,	Laumann József,
Peyrel József,	Mihályi József,
Peszneker József,	Medicz János,
Romlehner Lajos,	Mayer Ferencz,
Strobl Mihály,	Peyrel Ferencz,
Stoszmann Lörincz,	Rudvik Adolf,
Tilly Károly,	Schierer Károly,
Wenzl Ferencz,	Schüller Jakab,
Wittmann J. ifj.,	Ternyei Farkas,
Wittreich János,	Wittmann J. id.,
Wagner Vilmos,	Wimmer Ferencz,
Weiss Vilmos,	Weisz Antal,
Wendelin János,	Valentin Antal,
Preisler István,	Schnitta Samu,
Buehinger János,	Eschenbach Gy. G.,
Nagy I. József,	Mülner Ede.

A HUBERT J. E. pozsonyi czég pezsgőborainak

GENTRY CLUB

EXTRA DRY ÉS TRIPLE SEC

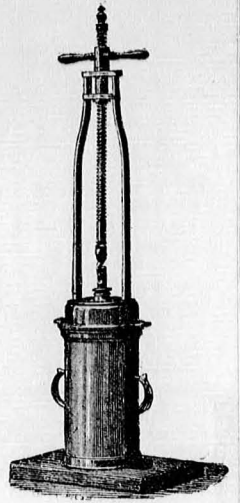
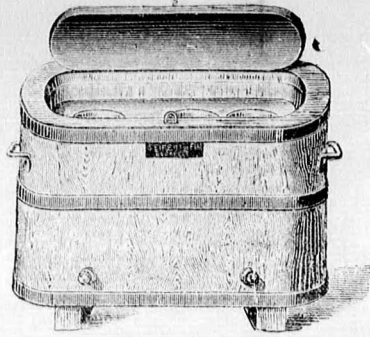
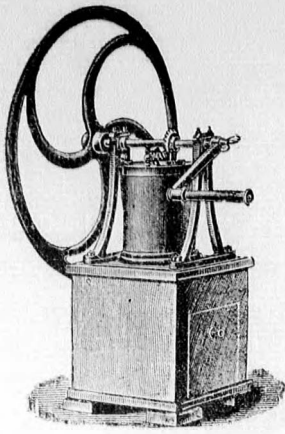
(AZ ORSZÁGOS KASZINO PEZSGŐJE)

Vezérképvisellete és főraktára SZIMON ISTVÁN-nál Budapest V., váczi-körut 12. sz.

TELEFON.

Alapítástól 1825.

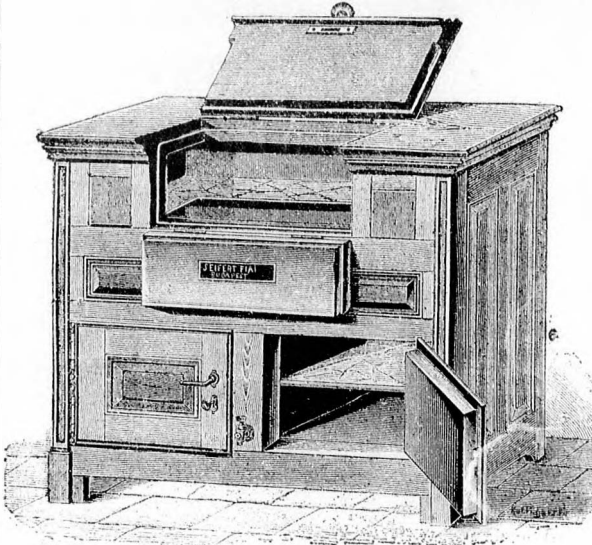
Alapítástól 1825.

SEIFERT HENRIK ÉS FIAI

csász. és királyi szab. jég szekrénygyár

csász. és királyi udvari tekeasztal-gyár

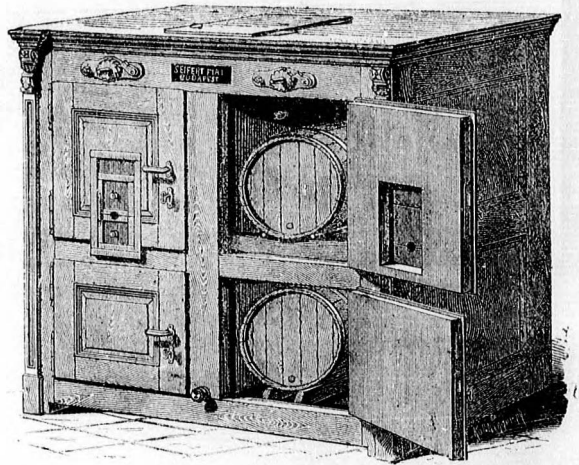

BUDAPEST

VII.,

Dob-utca

90.szám.

Thonet Testvérek

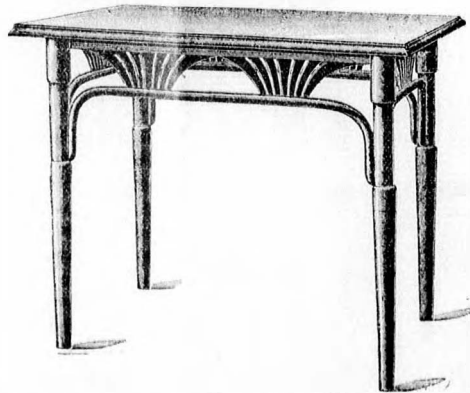
tömören hajlitott fabutor-gyárosok

Budapest, IV., váczi-utca 20.

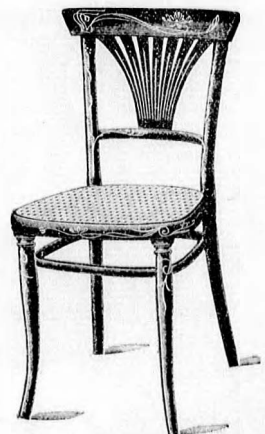
Ajánlják dusan felszerelt raktárakat mindennemű étterem-, kávéház- és szálloda-berendezésekben.

A Metropole-szálló berendezéséből.

A »Royal«-szálló berendezéséből.

Árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

LEFKOVITS TESTVÉREK

es. és kir. szab. teke- és dákó-gyárosok

Budapest, VI., Király-utca 36. szám.

Az ezre néves kiállításon a kiállítási nagy érmmel kitüntetve.

A,ánljuk különleges gyártmányainkat, egymint: két márványlappal felszerelt fordítható teke-asztalainkat karambol- és bábjátéka szabályozva a legbiztosabb és legkönnyebb zárókeszülékkel. Gyártunk továbbá: stabil karambol és báb (kéglí) teke-asztalokat, dákókat, francia módszer szerint, elefántcsont-labdákat és minden e szakba vágó munkákat. Elvállalunk teljes kávéház-berendezéseket a legdiszesebb stílusú kivitelben úgy saját mint adott rajzok szerint.

Régi teke-asztalok legjobb kivitelben, valamint dákók és elefántcsont-labdák készítettnek v. ujakra kicseréltetnek.

Tekeasztalok áthúzása valódi Tuffi-posztóval a legújatnyosabban teljesítettnek.

TELEFON

HIVATALOS RÉSZ.

Meghívó.

A Budapesti Kávés-Ipartársulat 1900. évi február hó 5-ik napján, hétfőn, este 8 órakor a Simon-féle Bachus-pinceben (VI., Váci-körút 25) társasvacsorát tart. — A legutóbbi estélyek sikereiből következőre reméljük, hogy a t. tagok ez alkalommal is teljes számban fognak egybegyűlni.

Kemény Géza s. k. titkár.

Némái Antal s. k. elnök.

Értesítés.

Tudomására hozzuk az ipartársulat t. tagjainak, hogy a járdafoglalás iránti kérvények, melyekhez a kerítés tervrajza is mellékelendő, legkésőbb február hó 15-éig benyújtandók. Bővebb fölvilágosítás az irodában, a hivatalos órák alatt nyerhető.

Budapest, 1900. január 29-én.

Némái s. k. elnök.

Figyelmeztetés.

A t. tagok rövid idő múlva megkapják a pénzügyigazgatóság végzését, mely italmérsi illetéküket a következő három évre megállapítja. Ámbar tudakozódásom után szerzett értesülésem szerint a kerületi előljáróságok nagyrészt méltányos javaslatot tettek és legtöbb esetben az eddigi illetéket proponáltak, mégis nincs kizárva, hogy a pénzügyigazgatóság végzése több tagra sérelmes lesz.

Saját érdekükben cselekesznek tehát a tagok, ha a pénzügyigazgatóság végzésének vétele után az ipartársulati irodában azonnal jelentkeznek.

Minthogy az iroda ez ügyben egyébként is biztos adatokat óhajt gyűjteni, fölkérem a t. tagokat, hogy illetékeik összegét az irodával minden esetre közölni sziveskedjenek. Budapest, 1900. január 28-án.

Némái s. k. ipartársulati elnök.

Kérelem.

Az ipartársulati iroda a legnagyobb készséggel nyújt fölvilágosítást minden a kávéipart érdeklő ügyben olyan kávé sorába még nem léptek be. Fölkérem ennél fogva a t. tagokat, hogy üzletük esetleges adásánál, az új tulajdonost átbaigazítás végett az ipartársulat irodájához utasítani sziveskedjenek, — egyszersmind hívják föl figyelmét a »Kávéssegédek Betegségélyző Pénztárára« is.

Budapest, 1900. január 28-án.

Némái Antal s. k. elnök.

Kérelem.

Az ipartársulat elnöksége fölkéri a t. tagokat, hogy a kerületi pénzügyőri biztosságok ellen irányuló jogos panaszaiukat vele szóban vagy írásban közölni sziveskedjenek.

Némái, s. k. elnök.

Értesítés.

Az ipartársulat t. tagjait értesítjük, hogy az ebeknek a kávéházakba való vitelét tilalmazó nyomtatványok az irodában darabonként 20 fillérért kaphatók.

Némái, s. k. elnök.

A kártyabélyeg nálunk és a külföldön.

Most, hogy minden kávést érzékenyen érint a pénzügyminiszter ismeretes elhatározása, a kártyaadó felemelése, tárgyában, nem lesz érdektelen, ha tüzetesen foglalkozunk ezzel az égetővé vált kérdéssel, melynek hátrányát nemcsak mi kávéosok, hanem maga a közönség is élenken érez.

Ama sok mindenféle elnevezésű közvetett fogyasztási adó között, melyet az állam adófizető polgáraitól pontosan és szigorúan szed be, a kártyaadó csak csekélyebb jelentőségű helyet foglal el és egyenrangú a hírlap- és naptáradóval.

Egyik kiváló pénzügyi tudósnak szerint a játékkártyákra vetett adó jogosult, mivel fényűzési tárgyat ér. Azonban a tulságosan súlyos adótétel, mint aminek a mostani, ennél az adónemnél czélt téveszt. Minél súlyosabb ugyanis valamely adótétel, tapasztalati tény, hogy annál költségesebb az ellenőrzés. Az adótétel a játékkártya minősége, vagy legalább a lapok száma szerint több fokozatban állapítottik meg. Az egységes adótétel, amilyen p. o. nálunk és Ausztriában 1882-ig állott fenn, a módosabb egyének által használt drágább minőségű játékkártyákat csak olyan mérték szerint terhel, mint a szegényebb sorsu adóalanyok által használt silányabb minőségű kártyafajokat. A legtöbb államban a lapok száma szolgál a megadóztatás alapjául.

A kártyagyártás az adókijátszas megállítására végeztet rendszerint hatósági engedélyhez van kötve és pénzügyi felügyelet alatt áll. Ezenfelül a kártyákat csak meghatározott mód szerint csomagolva és zároglyeggel ellátva szabad áruba bocsátani. A bélyeg nélküli kártyák áruba bocsátása és használata pénzbüntetés alá esik. A külföldi játékkártyák behozatalát a törvény vagy eltűnt, vagy a belső adónak megfelelő vámtétellel terhelik.

Angolországban a kártyaadó volt a legelső bélyeg alakjában beszedett adó. Az adótétel az 1828-ik évtől kezdve egy-egy játszma után, egy shilling volt; az 1862-ik évben egy pence-re szállt le.

Franciaországban a játékkártyára vetett adó eredete a XV. századig vezethető vissza. Az idegen kártyák behozatala el van tiltva s a kártyagyártás csak adóhatósági engedély alapján üzhető. A gyártás kizárólag az arrondissement-ok főhelyein van megengedve. A gyárosok a kártya előlapja gyánánt szolgáló papirost a kincstártól kötelesek vásárolni. Minden játszma, bélyeges ellenőrzési szalaggal van ellátva. A már használt kártyák elárúsítása szigorúan tilos. A gyári és eladási helyiségek hatósági felügyelet alatt állanak s az ellenőrzés a kávéházi, vendéglői és club-helyiségekre is kiterjed. A gyárosok 125 frank évi engedélyi adót fizetnek. A kincstár által kiszolgáltatott papiros ára ezer lap után 20—30 frank A kártyabélyeg egy-egy csomag után a francia képekkel ellátott kártyáknál a pótlékkal együtt 625 centime, az idegen képekkel ellátott kártyáknál 875 centime. A bevétel 2½ millió frank.

Spanyolországban 1815-ig a kártyagyártás, Poroszországban 1838-ig a kártya elárúsítása, az állam részére volt fentartva.

A Német-birodalomban a kártyabélyeg 1879-től kezdve, mint birodalmi adó áll fenn. Minden 36 vagy kevesebb lapból álló játszma 30 fillér, minden egyéb játszma 50 fillér bélyeg alá esik.

Nálunk pedig és Ausztriában a 36 vagy kevesebb lappal bíró minden játszma 15 kr., 36-nál több lapból álló játszma 30 kr., fényezett vagy mosható kártya a lapok számához képest 30 illetőleg 60 kr. bélyeg esett eddig. Persze most már több a bélyeg, ami elég súlyos terhet reánk.

A nálunk dívo kártyaadó eddigi nagysága is — mint a fentebbiekből látható — túlhaladta Európa többi nagyobb államainak hasonló adónemét, hát még a mostani. Hogy micsoda újabb terhet ró ránk most már az állam, igazán nem tudjuk.

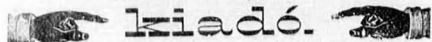
Üzleteink rosszul mennek, az óriási verseny hallatlan eredményeket szül; ma-holnap többen leszünk Budapesten kávéosok, mint vendégeink. Az óriási házbér, a világítás, vízvezeték járdafoglalási díj, hírlapok díja, az eddig kirótt adók és illetékek már is oly nagyok, hogy a versenytől eltekintve is, alig bírnak — nem hogy élni, de tengődni. Az eleven és holt adóalanyok ura, a pénzügyminiszter ur azonban, rendületlenül rója ki reánk az újabb és újabb terheket. Vajjon mikor lesz már vége?

Wagner József.

A IV., zöldfa- és borz-utca sarkán levő „Kecskeméti házban” a nagy

sarok kávéházi helyiség lakással vagy a nélkül is vendéglőnek vagy kávéháznak

1900. évi május 1-re

Értesítést ad Dr. Karátsony Antal ügyvéd, Kecskemét th. város házközelo-gondnoka, Budapest, VIII., üllői-ut 6. sz.

WENTH ANNA

V., Széchenyi-utca 10.

Különlegesség **„Crème”**

legkiválóbb minőségű vaj főzéshez és csukrászoknak.

Eredeti teljestej

Kávé-hab

Vert-hab

Tea-raj

fét és nyolczad-kilős csomagokban.

DOMINO-SÉC PEZSGŐ

Belatini Braun A.
VELENCZE (Fehér-m)

GINDERT ISTVÁN

jégszekrény, hűtő- és fagyasztó-készülékek, puhafa butor, konyha és háztartási eszközök gyára

Budapest, VI., Klapka-u. 5.

Raktár:

VI. Teréz-körút 8.

Die Buchbinderei mit Maschinenbetrieb von Lropold Neumann BUDAPEST, VIII. Múzeum-körút 10. fabrizirt seit Jahren als Spezialität Kaffeehaus-Mappen, Speisekarten-Decken und Rohrzeitungshalter aus dem besten Material.

Güteligene Arbeit — Prompte Lieferung — Prospeete zu Diensten.

A t vendéglős és kávé uraknak ajánlja magát **VERES IMRE** uri- és női-czipész BUDAPEST, VI., Lovag-utca 22. szám.

Az árfelemelés és a sajtó.

A január hó 15-én tartott nagy értekezleten tudvalevőleg azt határozta el az ott jelenlevő kávéosok nagy többsége, hogy a kávéházban eladásra kerülő összes czikket árat, tekintettel az általános nyomozás viszonyokra, az adók, illetek, házber, járdaforgalási díj horribilis nagyságára és a kártyaadó felemelésére, mérsékelten fel fogja emelni. Nem akarunk annak a taglalásába bocsátkozni, hogy kávéosaink pusztán a viszonyok nyomozású sulya alatt határozta el magukat erre a nagyfontosságú es — mint előre látható volt — sok nyilvános megbeszélés tárgyát képező, egész Budapest társadalmi életére nagyon is kiható lépésre, mert a ki az értekezleten jelen volt, ugy is tudja, hogy azok a kávéosok, kik mar eddig is felemelték az arakat, a legjogosabban jartak el, azok pedig, kik meg késekednek, szinten be fogják látni, hogy a lefentartás nehéz kérdését csak igr oldhatják meg.

A kivétel nehézségei azonban még most sem multak el. Nagy azoknak a száma, a kik nem akarunk vagy talán nem mernek a nagyon is szükséges és indokolt újításban résztvenni. Pedig hát egyértelmű működés és összetartás nélkül vajmi kevés siert fogunk elérni.

A kávéosok kerületenként kisebb körű összejöveteleket rendeztek, melyeken újból vita tárgyává teték a kérdést, ugy hogy ma már némely kávéházban tényleg magasabbak az árak. De hát nem valamennyiben és épen ez a baj. Azok, a kik érhetlen indolenciájával tartják magukat távol e mozgalomtól, nem járnak el helyesen, mert annak valamennyiünk érdekeinek.

Legtöbbször azért teszik ezt, mert azt hiszik, hogy a sajtó elleneszenesen fogadják az árfelemelést. Ez előzetesen is sok megbeszélés tárgyát képezte, sőt a főértekezleten is élénk vita tárgyául szolgált, de ma már örömmel látjuk hogy a sajtó organumainak csak aránylag csekély része fordult ellenünk. Ennek is az volt az oka, hogy az értekezleten több olyan beszéd hangzott el, melyeket sokkal jobb lett volna el nem mondani. Ez okozta azt is, hogy az elezlapok csak ugy ontották a sok rossz viczet és rajtot, sőt az elezlapok legelsője, a tarsadalom összes osztályainak legolvasottabb elezlapja, a „Borsszem Jankó” nem ártotta a hossz-aszban tárczáikkben parodizálni az értekezletet. Ez azonban nem volna baj, mert hiszen senki sem veszi komolyan a tréfát, no meg aztán volt is alapja.

A napisajtó legnagyobb része azonban a legkomolyabban foglalkozik a kérdéssel. Néhány előkelőbb lap híreit könnyebb áttekintés végett össze is foglaljuk azoknak a kedvéért, a kik azt hiszik, hogy a sajtó nem akarja méltányolni a mi valóban rossz helyzetünket.

A Magyar Hirlap mult hó 16 iki számában a következőket írja:

— **Drágább lesz a kávéház** A kávéosok ma délután 4 óraker nagy gyűlést tartottak a Metropole-szálló termében, hogy a kávéárak emelésé dolgában tanácskozzanak. A gyűlésen, a melyen Némái Antal ipartársületi elnök előkölt, ötvenköt kávé jelent meg, nagyböbára a főváros előkelőbb kávéosai.

Némái Antal előkö megnyitván az értekezletet, Harkai Mór előadja, hogy az adó, házber, világítás és minden üzemműködés az utóbbi években emelkedett, miért is a kávéosoknak emelniök kell az árakat legalább is két fillérrel. Az indítvány fölött hosszú vita keletkezett; Berger Leó támogatja az indítványt s ajánlja azt elfogadásra. Wertheimer Lajos lehetetlennek tartja, hogy harmadrendű kávéház ugyanoly arányban emelje az árakat, mint egy elsőrangú s ezért a tervet ebben a formában ki-vihetetlennek tartja. Sztanovj Miklós azt ajánja, hogy minden kerületben alakítsanak bizottságot, mely megállapítsa az egyes kávéházak rangját s e szerint emelnek az árakat. Nikolettí Ede ajánlja, hogy a kerületi bizottságok helyett szomszédos érdekeltségeket alakítsanak, olyformán, hogy a szomszédos kávéházak egyöntetűen járjanak el. Némái Antal csak a teljesen egyöntetű eljárást tartja észravezetőnek. Nem hiszi, hogy a sajtó megtámadná ezért a kávéosokat, mert tudja, hogy ma az emberek tizenhárom krajczárért egész nap tartózkodhatnak fényes berendezésű kávéházakban, melyek némelyike száz-ezer forintba kerül. Bizik abban, hogy a sajtó pártatlanul fogja a dolgot megítélni, bárha nem is lesz a kávéházak rendszálya által elragadtatva. Harkai Mór utal arra, hogy Karlsbadban is sikerült az árfelemelést keresztül vinni. Berger Leó indítványozza, hogy tekintettel a rossz viszonyokra, ne ejtsék ugyan el az árfelemelést, de halasszák azt el őszre, s akkor ismét hívjanak egybe gyűlést s ott határozzák el az árfelemelést. Hirsch Ferenc szintén ajánlja a szomszédos érdekeltségek szerint való csoportosulást. Schwarz Béla azt mondja, hogy a vendégek nem a kávé miatt, hanem a helyiség miatt látogatják a kávéházat s ha e tekintetben az igények emelkedtek, emelni kell az árakat is.

Ezután szavaztak és a többség, harmincznyolcz szóval tizenegy ellen az árfelemelést elfogadta. Elhatározták végül, hogy kerületi bizottságokat alakítsanak, a melyek az összes kávéosokat felszólítják a csatlakozásra s ezután egy újabb értekezletet hívnak egybe, mely az árfelemelés végleg határoz.

A Budapesti Napló, hazánk egyik legkiválóbban szerkesztett és legolvasottabb lapja így ír:

— **Árfelemelés a kávéházakban.** Ennek a mi különösen kávéházas Budapestünknek kissé kelle-metlenül fog esni az a hír, hogy a kávéosok fölemelik a kávéházi áratok árait. Nem nyereszkedési vágyból teszik ezt, hanem kényszerűségből. Drága a házber, a fűtés, világítás, nagy az adó, szóval elég ok van arra, hogy a pikkolónkat ezental néhány krajczárral drágábban fizessük meg. Ma délután volt az a gyűlés, a melyen a főváros nagyobb kávéházaik tulajdonosai az árfelemelést elhatározták. Ötvenketten voltak, s hogy az árfelemelés élénk ellenzéké is volt köztük, mutatja az, hogy a határozatot 38 szóval 14 ellenében mondták ki. Harkai Mór adta elő a kávéosok bajait; Berger Leó tanácsolta a többinek nagy beszédben, hogy fogadják el az indítványt. Az ellenzékét Wertheimer Lajos képviselte, a progresszív emelésnek pedig Sztanovj Miklós volt a szószólója. Nikolettí azt ajánlotta, hogy az egymás közelében levő kávéházak járjanak el egyöntetűen. Végül Némái előkö kihirdette a határozatot, a mely szerint egyelőre az ötvenköt legnagyobb budapesti kávéház fölemeli az árakat s felszólítja a többit, hogy csatlakozzék a mozgalomhoz.

A Pesti Napló-ból veszszük a következőket:

— **Drágul a kávé** Eddig tizenhárom krajczárért ihatunk meg a kávéházban a pikkolónkat, ezental többet kell érte fizetni. Hogy mennyit, azt egyelőre még nem tudjuk bizonyosan, de hogy legalább két fillérrel többet és az egész feketéért négy fillérrel többet, azt a budapesti kávéosok mai értekezletéből tudjuk. A fővárosi kávéosok ugyanis ma délután gyűlést tartottak, melyen elhatározták — nem azt, hogy megszüntetik a borraival-rendszert, hanem azt, hogy fölemelik a kávé árát. Fölemelik pedig azért, mert megdrágultak a megélhetési viszonyok. A nagy gyűlésen ötvenköt kávé jelent meg és ezek mindnyájan megegyeztek abban, hogy a kávé árát emelni kell, különben a kávéosok tönkromegye. A gyűlésen Némái Antal, az ipartársulat elnöke előkölt, Előadó Harkai Mór volt, ki keservesen panaszkodott, hogy milyen nagy az adó, a házber, milyen sokba kerül a világítás és mennyire emelkedett minden üzemműködés, miért is ajánlja, hogy a kávéárakat is növeljék. Hosszu vita indult meg azután erről az indítványról. Berger Leó az indítvány en bloc elfogadását ajánlja, mert méltányos dolognak tartja, hogy a kiadósk emelkedését valamivel ellensúlyozni kell. Tizenhárom krajczárért fizetett eddig a közönség egy kis feketéért, fizessen most többet. Némái Antal annak a reményének adott kifejezést, hogy a sajtó a közönséggel szemben a kávéosoknak ad igazat. Hisz 13 krajczárért egész nap el lehet ülni a fényes berendezésű kávéházakban, melyekben megedni is lehet s melyek második otthont adnak a vendégek. Harkai utalt arra, hogy Karlsbadban is fölemelték a kávéárakat, sikerülni fog az Budapesten is, csak össze kell tartani. Budapest is világfürdő lesz maholnap. A kérdéshöz sokan szóltak hozzá és csodálatos egyhangúsággal senki sem szólt a kávé megdrágítása ellen. Végre is azt határozta, hogy a kávé árát fölemelik, csak abból a ezből hívják össze újabb gyűlést, hogy milyen nagy legyen az emelés.

Magyarország egyik legnagyobb német lapja, a Neues Pester Journal írja:

* **Die Vertheuerung der Kaffeehaus-Getränke.** Heute Nachmittags fand im »Hotel Metropole« auf der Kerepeserstrasse eine Versammlung von Budapester Cafetiers statt, um unter Vorsitz des Korporations-Präsidenten Anton Némái über die Frage der Preiserhöhung der Kaffeehaus-Getränke zu berathen. In der von 52 Cafetiers besuchten Konferenz wurde vorläufig kein meritorischer Beschluss gefasst; es wurde jedoch ein modus procedendi festgestellt und die definitive Beschlussfassung einer demnächst stattfindenden Konferenz vorbehalten. Ueber den Verlauf der Sitzung berichten wir Folgendes:

In der heutigen Konferenz führte Anton Némái den Vorsitz. Er führte aus, dass sich die Existenz-Verhältnisse der Budapester Kaffeesieder seit einer Reihe von Jahren wesentlich verschlechtert haben. Die Miethzinse seien horrend und die Hauseigentümer glauben sich bei den Kaffeesiedern ein besseres Zinserträgniss sichern zu können, weil diese mit ihrem Geschäfte an den Posten gebunden sind. Die Steuerbehörde stelle zu grosse Anforderungen an die Kaffeesieder und habe deren Belastung seit zwei Jahren um 100 Prozent erhöht. Die Wasserleitungsgebühren sollen demnächst um ein Bedeutendes erhöht werden. Der Spielkartenstempel wird vom 1. Februar 1900 auf das Doppelte erhöht. Oberschaum und Zucker werden in Folge der Kartelle täglich theurer. Zudem stellt das Publikum Anforderungen an ein unabhängiges Kaffeehaus, welche mit jedem Tage unerschwinglicher werden. Es müssen sehr viele Zeitungen gehalten werden; die elektrische Beleuchtung, Auer Brenner und die Wäsche verursachen riesige Kosten. Zudem müssen die Kaffeehäuser fast jedes dritte Jahr mit horrenden Kosten dem sich stets verfeinernden Geschmacke des Publi-

kums angemessen renoviert werden. Diese Kosten können bei den jetzigen Getränkepreisen nicht hereingebracht werden, und Redner beantragt daher, es sollen sich die Versammelten im Principe für die Erhöhung der Getränkepreise aussprechen. Bei der hierauf vorgenommenen Abstimmung erhoben sich für den Antrag des Präsidenten 38, dagegen stimmten 14 Kaffeesieder. Hierauf wurde für jeden hauptstädtischen Bezirk je ein Agitationskomité mit der Aufgabe entsendet, sämtliche Budapester Kaffeesieder für die Erhöhung der Kaffeepreise um zwei Kreuzer zu gewinnen und die verpflichtenden Unterschriften der Betreffenden einer demnächst abzuhaltenden Konferenz zu unterbreiten.

A Neues Politisches Volksblatt (az egyetlen lap, mely tudósítót küldött az értekezletre) így referál az értekezletről:

Konferenz der Budapester Cafétiers. Wie wir bereits mitgeteilt haben, ist unter den hauptstädtischen Cafétiers eine Bewegung im Zuge, um den Preis der Kaffeehausgetränke um 2 bis 4 Heller zu erhöhen. In dieser Angelegenheit fand heute Nachmittags im »Hotel Metropole« eine Konferenz statt, welcher 52 Cafétiers beiwohnten. Nachdem der Präsident der Gewerbe Korporation, Anton Némái, als Vorsitzender die Konferenz eröffnete, behandelte Moritz Harkai den geschäftlichen Rückgang der Kaffeehäuser in den letzten Jahren. Die Erhöhung der alten und die Zuschläge der neuen Steuern, der enorm angewachsene Hauszins, die Vertheuerung des Zuckers und der übrigen Lebensmittel, sowie die überhandnehmende Konkurrenz bedrohen die Existenz selbst alter Budapester Lokale. Nachdem unsere Kaffeehauspreise ohnedies niedriger als in allen anderen Städten des Kontinentes sind, beantragte Redner eine Preiserhöhung der Kaffeehausgetränke von mindestens 2 Hellern. Darüber entspann sich nun eine lebhafte Debatte. Leo Berger schloss sich dem Antrage Harkai's an, dagegen wies Ludwig Wertheimer darauf hin, dass ein Kaffeehaus dritten oder vierten Ranges seine Getränke doch nicht in derselben Masse vertheuern könne, als ein Etablissement ersten Ranges. Nikolaus Stanoj beantragt die Einsetzung von Kommissionen in jedem Bezirk, welche den Rang und die Preiserhöhung eines jeden Kaffeehauses bestimmen mögen. Nikolettí hält das System der Verkettung der nachbarlichen Interessen für angezeigt. Vorsitzender Némái erklärte, dass nur einheitliches Vorgehen die Tariferhöhung wirksam durchführen könne. Redner hofft, dass die Presse die Aktion der hauptstädtischen Cafétiers in Würdigung der zwingenden Verhältnisse objektiv beurtheilen werde. Nach einer kurzen Debatte erklärte sich die Konferenz mit grosser Majorität für die Erhöhung der Kaffeehaus-Preise. In dieser Angelegenheit werden die Cafétiers der einzelnen Bezirke Konferenzen halten, ihre Memoranden der Gewerkekorporation einsenden, worauf die Art und Weise und der Zeitpunkt der Tariferhöhung besprochen werden soll.

E hírek egymástól többé-kevésbé eltűnnek ugyan, a legkompaktsebb talán a N. P. V. híre, mely lap egyik munkatársát küldötte ki. A többi lapok egy könyomatos rövid híre után indultak, melynek szerkesztője szintén jelen volt az értekezleten.

A tulajdonképeni lapvélemények csak mult hó 17-én kezdtek megjelenni. A hamarosan nagy elterjedtségre vergődött Esti Újság 16-án este vezérezikben foglalkozott a tárggyal, ugyane lapban jelent meg napihir alakjában néhány olyan beszéd is, melyet — ismételjük — jobb lelt volna elhallgatni. Alig van Budapesten előkelőbb kávéház, melybe újságírók ne járnának, kik többnyire jól ismerik a tulajdonost. Ez a magyarázata annak, hogy az értekezletről több oly hír is napvilágot látott az E. U. nyomán, mely határozottan ártalmunkra volt.

A Budapesteri Napló egy jól ismert fiatal poéta humoros versét közölte, mely eredetiségénél fogva megérdemli, hogy itt is közöljük. A vers a következő:

Dal a pikkolórlól és az életéről.

... És tegnap Lovranától bucsuzkodtam: »Isten veled kék tenger, tar hegycék, — Halászok szirtes fészke, éj nyugodtan! — Elűz a honvágy. Sirok és megyék.« — S hogy haza értem, könnyem újra rezdül, Mert épp e perczen, mint ribillió, Egy szó nyilatott a hazán kezesztül: Hogy újra drágább lett a pikkoló!

Őn boldog ember, ki családi körben Jó asszony mellett, gyermekek között Szokott kávézni kényelmes gyönyörben, — E melában talán megütöztött! Őn meg nem érti soha semmiképpen A kávéház úrszvendég-Hamletét, Ki pikkoló-findszával a kezében Bölcseli véges-végig életét!

Ah, annak nincsen szerető családja: Magában jár a szörnyű Szaharán Az életűnek elhagyott nomádjá, Megtörve sorsa anyni viharán. A kávéház e pusztán az oázis, A hol a pinezér gondol véle is! (Egyébiránt van olyan kávéház is, Hol a kiszolgálás nagyon komisz.)

Ha hirt se kérdez senki sem felőléd, Ha elsodor világá viharod,

A pinezér, ah, még mindig kérdi féled, Hogy »habbal vagy hab nélkül« akarod?! Rád hallgat, bár nincs rajtad finom öltöny, Bár tönkre suit ezeryni nyilt sebed, — A kávéház még mindened e földön, Ha nincs a kávéháznál egebéd.

Ott ülünk aztán mi szegény nomádok, A kiket összehordott a vihar: És homlokunkon ég a közös átok, A szájunkban pediglen a szivar. És szavarszónál, meleg pikkolóval, Fejed köré virágfüzért fonunk, Mikéintha szívünk királynője volnál. Oh kasszahölgy, kedves kisasszonyunk!

Most fáj nekünk, szegény nomádseregnek, Hogy újra drágább lett a pikkoló, — Ah értsenek meg, fáj a hü sziveknek E esuny: önzés, mely nyilvánvaló. A budapesti kávé-s-testületnek Reánk tipornak durva sarkai, Midőn reánk most új adót kivetnek Némái, Berger, Stanoj, Harkai!

G-ly.

Et nunc veniamus ad fortissimum virum! Pázmándy Dénes úr, a Generalsaft esküdt ellessége, a »M-g« hasábjain nyilatkozik meg, mondván a többek között a következőket:

Nos, én hajlandó vagyok a kávék urak panaszainak jórésztét elfogadni. Tényleg az ő iparuk olyannyira meg van terhelve, hogy már eljutottak ahhoz a határhoz, hol a megélhetés lehetetlenné válik számukra. Hogy csak egy példát hozzak fel, a New-York-kávéház évi költségei, pontos és részletes számítás után, évenként 192.000 koronára rúgnak; ebből 48.000 korona a házber, 36.000 a világítás, 24.000 a fűtés, 120.000 a tisztogató stb. Kisebb kávéházakat ismerek 80—100.000 korona regie-vel. Nemde, micsoda óriási számok ezek? Tessék most aztán filléres bevételéből összerakni annyi és annyi ezer koronát! Aztán a kávéház a legnehezebben ellenőrizhető üzlet a világon. Sehol annyi félre nem megy, mint ott. A kávésnak tényleg a legizgatottabb élete van. Sem éjjele, sem nappala. Azért sokáig ki sem tarthatja. Bizonyára mind a mennyorszába jutnak a kávécsok, mert ők már e földön megszenvedtek büneikért.

... Összegeztük tehát a pro és a contrát, s akkor arra a következtetésre jutunk, hogy a kávécsok felajdulása nem ok nélküli. Nekik muszáj 4—500%-ra dolgozni. Nem is szándékom kifogásolni ezt a számítást s nem zárkózom el a kávé árainak felemelése elől. Utóljára is, a kávéház luxus-hely. A ki olesó kávék akar, igya meg a feketéjét odahaza. Az pedig, a ki fényes lokalitáiba kíván járt, tiszta, jól világított s fűtött helyiségekben, barátaí és ismerőseinek vig társaságában óhajta meginni kávéját vagy teáját, ingyen olvasni a világ összes bel- és külföldi lapjait, nézgetni a képes újságokat, nevelni a vicezapokon, jó billiárdon játszani, érdekes sakkpartikat csinálni, kedélyesen tarokkozni, tartlízni, angebolni — avagy üzletharátaival ott találkozni, nőkket kokettrozni, politizálni, kritizálni stb. stb., szóval a ki kellemes szórakozási helyet keres a kávéházakban, az ne sajnáljon pár fillérel többet fizetni a kávécsok, hogy őt igazán abba a helyzetbe hozhassa, hogy a fenti feladatoknak kellően megfelelhessen.

Ha már Pázmándy úr is így beszél, akkor meg lehetünk róla győződve, hogy a közönség csakhamar be fogja látni az árfelemelés jogos voltát. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy Pázmándy úr talán a kávéházi élet terén ugyanaz, mint a walesi herceg a férfi-divat terénünk, hogy a közönség ő utána fog igazodni, csupán azt, hogy ha már egyik halálos ellenségünk is elismeri törekvésünk alapos és jogos voltát, hogyne tennék ezt azok, a kiknek semmi okuk sincs reánk haragudni.*)

Befejezésül még ide igtatjuk »A Héte« egy rövid kis számadását, mely minden kommentár nélkül jelent meg mult hó 21-iki számában. Ez a rövid kis számadás mindennél többet mond, noha első pillantásra teljesen jelentéktelennek is látszik. Már pedig a mit »A Héte« mond, annak tudvalevőleg súlya van a magyar társadalomban. Ez a kis számadás pedig a következő:

* * Mérleg a drága kávéházzról.

	<i>Kiadás.</i>
Egy pikkoló	—12 kr.
Egy kifli	—02 »
Összesen	—14 kr.
	<i>Bevétel.</i>
Villamos világítás, két láng per 7 kr. óránként	—56 kr.
Othon megspórolt fűtés	—50 »
Megropogtatott és így hasznavehetetlenné vált személyek	—10 »
Telefon (háromszor)	—30 »
Harminez napilap	1.20 »
Tíz hetilap	2.— »
Gyufa	—01 »
Szipkák	—03 »
Vasuti menetrend	—30 »
Elhasznált szappan, türlőköz, fésű	—10 »
A subabbonálás haszna	—10 »
Megtakarított klub tagsági díj havonként	2.— »
Összesen	7.20 kr.

*) Tulajdonképen P. úrnak sines. Szerk.

Hacker Mór

csász. és királyi udvari
ezüst- és chinaezüst-gyár
Budapest, Kossuth Lajos-utca 15

Bécs Gyár: IV., Phorusplatz 7.
Raktár: I., Operngasse 2.

Ajánlja a legjobbnak elismert
gyártmányait a t. szálloda-,
vendéglő- és kávéház-tulajdonos
urak becses figyelmébe.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

Telefon 5831.

Dr. Ángyán, Dr. Elischer, Dr. Herczel, Dr. Kétil, Dr. Korányi, Dr. Laufenauer és Dr. Lieberman egyetemi tanár által ajánlott

Szent István védjeggyel
a kőbányai polgári serfőző r.-t.

Észtiménye, a söripar egyik legjelentősebb vívmánya. Ezen rendkívül kellemes ízű itatótal egyszersmind kitűnő szer álmatlanság, idegesség, emésztési zavrok és étvágytalanság ellen, ajánlható továbbá vérszegényeknek és lábbadozó betegeknek, valamint a gyengeség különösen nemci ellen, végre igen fontos szoptató-nőknél.

Kapható Budapesten minden fűszer- és csmege-üzletben. A vidékre a sörfőzde maga szállítja.

Budapesti árak: — a fogyasztási adóval együtt — egy nagy palack (palackokon kívül) 25 kr., egy kis palack 20 kr. — **Vidéki árak:** a fogyasztási adóval együtt a kőbányai állomásán, egy rekész, 30 nagy palack 7 frt 50 kr., betét a rekészért és palackokért 3 frt 30 kr., összesen 10 frt 80 kr., egy rekész 30 kis palack 6 frt, betét a rekészért és palackokért 3 frt, összesen 9 frt.

A betéttel visszaszolgáltatjuk, ha a rekészek és palackok jókában és fuvartmentve három hónapig belüli ezüstküldetnek.

Ezen három hónapig eltartható.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával ecesemőt, gyermeket és felnőttét egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI
ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olesó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetzerkent szerepel, másrészt, mert az szénsavtartalmánál fogva, specifeus övöszer is a tipus, cholera és a gyermekek tiphold szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a ceesemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bébántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és béluhurutos gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és hó idegére; a gyermekek lázas megbetegedéseinel pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hughyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— **Kedvelt borviz.** —
A mohai Ágnes-forrás kezelősége.

Főraktár:
ÉDESKUTY L.
es. kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.
Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben,

Kiadás	— 14 kr.
Bevétel	7.20 »
Nyeresség	7.06 kr.

Mint ebből a kis szemléből látható, a sajtótól való felelem túlzott. A magyar sajtó mindenkor partatlannul védelmezte meg az elnyomottak és a sors csapásaival küzdeni kényszerültek érdekeit, nálunk sem tesz kivételt, erről meg vagyunk győződve. Ha egy-két kisebb kaliberű újságíró előttünk ismeretlen okokból ellenünk is van, ez még nem ok a felelemre. Elvégre a közvéleményt nem lehet megcsinálni. A sajtó tekintélyes és tiszteltre méltó komoly része mellettünk tör landszát, így hát az aggódók teljesen nyugodtak lehetnek. Ha az árfelelem eleinte érezhető hatással is fog járni, ez nem tarthat sokáig. A bécsi kávéházak arait — ezek pedig sokkal magasabbak a mieinknél (noha a kávéházak kevesebbet nyújtanak) — senki sem kifogásolja, így lesz ez már a közel jövőben nálunk is, ha — összetartunk, mert ez a fő!
Spectator.

Egy hang a közönség köréből.

(Az árfelelemelés kérdéséhez)

Budapest, 1900. január 28.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Mint kávéházi törzsvendégnek és mint józan ítélő embernek, néhány szavam lenne a tisztelt Szerkesztő urhoz.

Kávéházamban, második otthonomban, nesztéltem a napokban a budapesti kávéosk azon mozgalmának, melynek ezújj a kávé árának emelése és csakhamar olvastam is a lapok tudósítását egy gyűlés eredményéről, a mely szerint a kávé ára ezentúl 2, illetőleg 4 fillérrel magasabb lesz.

Az első pillanatban valóban magam is a zsebméhez kaptam. Erre van is okom. Majdnem az egész napot a kávéházból töltöm. A reggeli, a napilapok korán odavisznek, s a hogy a falomatok dében lenyeltem, máris szaladok megszokott sarokasztalhoz feketémre zsírosolni, uszonnára is oda írkodom, estéli szórakozásom meg ismét csak a kávéház. Nem is kellett matematikai tudásom melységes feneken kutatóm és r. jöttem, hogy egy-egy kávéházi látogatásom költségeinek csak 4—4 fillérrel való emelése is jelentékeny megtámadása nem mindig realis alapokon nyugvó budgetem erősségeinek.

Csak olvastam az újságokat, mint verték fölé a haragokat; a szatirik nyilázópart zuditották kávéosk ellen. És éppen ez kezdte lassankint felébreszteni bennem azt a hitet, hogy nem mind szinzigaság, a mit azok az epes cikkek hirdetnek. Nagyon haragszunk, hátha nincs igazuk?

Mielőtt azonban elmondanám, hogy mi győzött meg a kávéoskát ért támadás igaztalan voltáról, előre kell valamit becsatolnom. Minden érdek nélkül beszéljek; érdemkém megöszült törzsvendégi voltom, ebben szerzett gazdag kávéházi tapasztalataim és a józan belátás készítetnek csak zsolásra.

Egyik oldala az eremnek, és ezt én látom, az, hogy mostantól fogva naponként 8—12 fillérrel többet kell adnom ugyanazon kényelemért, mint annak előtte. Ha csak ezt nézném, magam is a panaszokdók kórúsbába állnék. De a másik oldalát meg a kávéosk mutatják. Ha nem akarok igazságtalan lenni, el kell gondolnom, hogy mi mindent fizetek én meg szerény pikkolóm arabán.

Hasztalan a tömérék nagy építkezés fővárosunkban, a kávéháznak való helyiség csak oly drága, mint azelőtt, Persze ez alig jut eszembe, a mikor feketém mellett a freskok pompájában gyönyörködöm. Derék kávéosm alig győzi a panaszt a miatt, hogy a gyalogjáró elfoglalásáért mily rengeteg sarozot rónak rája. De hát ékszerében pompázó fess zomszédnóm nem igen gondol arra, hogy a miért ő láthatosson is láthatosson az Andrássy-uton a kávéház előtt, a kávéosk busásan meg ké adoznia. Elhúzem úgy a sarokasztalom madartavlatából, mint zsörtölődik a kis jogászgyerek, mert nem találja a »Nagy Bürgözdi Hírlapján«-t. No mert e kiváló organumtól le a Times-ig minden újságot, képeset, képtelent élvezni lehet egy pikkoló araból. Hat még mit nem adnk azért a 12—15 krajczárért? Barsonzoké, márványszalt, olesó kártyát, billárdot, dominót, sakkot, leksikont, mentrendet, telefonot, írószert, szappant, törülközőt és még egy-némely elemi szükségletet kielégítésére módot. Hány jórával hivatalnok, deakember menekül hideg lakásából esténként a kávéházak enyhe, derűs világába? Hány munkától fáradt lélek vidámul meg esténként kávéházaikban a folséges zone hangjánál? És mindezt egy pikkoló aran. Már legalább nekem megér mindez még 2 fillért.

Jóleső büszkeséggel szokunk beszélni kávéházaik fenységéről. Ennek az árát csak mi fizesszük talán meg, ne a kávéosk? Nem egyszer jártam külföldön. Magam is fizettem már Karlsbadban 35 krt egy kávéért, vagy Párisban a Grand Hotelben 80 centimest. Micsoda potomság ily árakhoz képest a mi ragyogó kávéházaiknak fölemelt ára is?

Azután még valamit nem szabad ám elfelejt-

nünk. A czukorgyárosok, a nagyobb előállítási költségekre való hivatkozással, vigan kartelleznek. A szeszgyárosok, minthogy a szeszadót fölemellék, nem is ugy emelték, hanem ugy dobták fel az árakat. Csak a kávéosknak ne legyen szabad egyre súlyosbódó terheik mellett ily szerény áremeléssel könnyíteni magukon?

A kávéházak zokása nem felesleges minálunk. Nem annak, a kit az üzleti érdekek visznek oda, nem annak sem, a ki csak szórakozást keres. Ez utóbbiak közül való vagyok magam is. Mi sem természetesebb, hogy én is jobban szerettem volna, ha 2—4 fillérrel alább szállították volna a kávé arát. De ha már meg kell adoznom, hisz ingyen a Krisztus koporsóját sem őrizték. legalább abban a tudatban teszem, hogy nem kívánok tölem többet, mint a mennyit méltányosság szerint adnom kell.

Ennyit kívántam az igazság érdekében elmondani.

Fogadják Szerkesztő ur tiszteletem nyilvánítását.

Berger Dezső.

Az ipari szakirodalom.

Közgazdasági irodalmunk egyáltalán szegény, az ipari kérdésekre vonatkozó része meg épenséggel elhanyagolt. Csodálatos jelenség, hogy az iparügy bármennyire is van nálunk napirenden, a szakirodalom még ugynevezett alkalmi iratoknak is alig ad létet. Ugy a nagy-, mint a kisipar sorsa előtérben áll; a kormány, a törvényhozás, a vállalkozás, a szaktestületek foglalkoznak vele, de irodalmilag ez nem mutatkozik. Irodalmunkból itélve, nagyon rossz képt nyerhetne a külföld hazánk közgazdasági törekvéseiről, melyek pedig az iparfejlesztésben esősosodnak ki; ez hatja át az egész ország tevékenységét, a közvéleményt.

A lefolyt évben mindezek dacára egyetlenegy önálló munka sem gyarapítja az irodalmat. Nem látott napvilágot egyetlenegy oly mű sem, mely az ipar nagyságosságú ügyének volna szentelve.

A napi-és száksajtó tevékenysége kimeríti az érdeklődést, de talán a szakmabeli erőket is. Ez viszonyaink folyamánya; az a réteg, mely e téren működik, középosztályunk kicsi és szegény levén, a kenyérrért küzd. A hivatal és hivatás gondja lekötö az on eröket, melyek talán alkalmasak és hivatottak az irodalmi tevékenységre. Pedig az ipar téren erre égető szükség volna. Minden forrongságban van. Az eszmék nincsenek tisztázva. Különböző irányzatok keresztezik egymást. Sem a bajok, sem a tényleges állapotok tárgyilagosan felderítve és megállapítva nincsenek. A szervezeti ügyek elhanyagoltak, a munkás ügyek iránt való érzék nincs kifejlődve.

Az ipari kérdéseknek szakszerű foglalása nemcsak szegény, de nálunk égetően sürős is, mert az ipar statisztikailag is hézagosan van feldolgozva s csak most készül az első magyar ipari termelési statisztika; ami megvan e téren, az a legutóbbi népszámlálási felvételből ered, tehát nem szakszéri és ipari czélú. E tekintetben még a mezőgazdasági statisztika is megélez.

A kisipar ügye, mely a legnagyobb gondot igényli, irodalmilag nincs tárgyalva. Olyan munkára, minő a németben megjelent (Untersuchungen über die Lage des Handwerks etc.), nálunk is szükség van, mert csak így lehet megnyerni a közvéleményt e nagy ügynek. Ez irányban az első örvendetes jelenség, hogy a hazai kereskedelmi és iparkamarák kitűzték a szakirodalmi pályadíjat és elismerésként ad, hogy elsőül kisipari kérdést szabtak elő.

Egyéb intézményeink ipari pályadíjakat nem tűztek ki, pedig az Akadémia gondolhatja erre is.

A szakirodalmi mozgalmak élén a »Magyar Ipar és Melyet e helyen méltatni nem lehet. Méltatja a nagyközönség, a sajtó. Annnyit azonban itt is meg lehet említeni, hogy szerencsés, miszerint ez a lap van, mely legalább helyet és központot biztosít az irodalmi tevékenységnek. Más szaklapjaink alig foglalkoznak az iparral, ha igen, főként a nagypár pénzügypolitikái részével. Más u. n. szaklapok leginkább szervezeti agitatorius czélúak.

A lefolyt évi gazdasági irodalom leginkább csak tankönyveket produkált, melyekben természetesen az ipar is tárgyaltatik. A Földes-féle »Társadalom-gazdaságtan«-nak kiadást ért. Megjelent Gaál Jenő kötkötetes nagy munkája, dr. Kovács Gyula közgazdaságtanának első kötete, és Jónás J. közgazdaságtana f. kereskedelmi iskolák számára. Az elméleti munkák kapcsán a termelési tényezőkről jelent meg Czeizler Emil monográfiája. Földiaktól pedig a nagypárról szóló rőpirat jelent meg.

A szövetkezeti mozgalom adott létet dr. Horváth János egy rőpiratának, Frater B. törvénykommentárának és »Páris« munkájának a szövetkezetekről.

Az ipari szakoktatás ezújjt szolgálta a Szerényi-féle iparoktatási évkönyv s talán idesorozhatjuk az »Iparosok Olvasótárát«, nemkülönben az Akadémia támogatásával megkezdett ipari szótárt.

Az ipari adminisztráció kérdéseivel foglalkozik Kovács István munkája és dr. Gámán kamarai utmutatója. A kereskedelemügyi miniszterium által megindított nagy közgazdasági folyóirat is jobbadán e szakmával foglalkozik.

Ipartörténelmi munka is csak egy jelent meg: Ürmössy Kolozsvár kereskedelmének és iparának története. Ebben nagyon fogatékosak vagyunk, pedig sok elrejtett történelmi érdekekkel bíró kincs van elrejtve s várja a ku-

tatót. Ide sorozhatjuk Ráth Károly érdekes történelmi visszapillantását: »Országos iparos-gyűlések«.

Nagyban és egészben ki is merítettük a mult év idevágó irodalmi tevékenységét. E mult ki nem elégítő, tehát csak a jövőben bizhatunk. E bizalom az, amely ébren tartja a hitet, a reményt, hogy a magyar ipari szakirodalomra is jobb napok derülnek fel.

(M. I.)

Sugár Ignác.

A »Klotild-kávéházat«, mely eddig Jellinek urnó tulajdona volt, s az Irányi utcában levő es. kir. térsparancsnokság palotájában van, a mai nappal Krausz Géza ur, az Andrássy-uton levő »Corvin-kávéház« társtulajdonosa, tulajdonába ment át. Kívánjuk, hogy Krausz urnak sikerüljön a »Klotild-kávéházból« oly kávéházat csinálni, amilyennek lennie kell.

A család vagyonátruházások. Dr. Plósz igazságügyminiszter mult hó 18-án fogadott egy budapesti nagykereskedőből álló nagy küldöttséget, mely orvoslást kért a fővárosban és vidéken mindig jobban terjedő család vagyonátruházások és üzleteladások ellen. A küldöttség tagjai voltak: Báron Adolf, Deutsch Dezső, Eppinger Lázár, Kálmán Lipót, Márkus Zsigmond, Neufeld Adolf, Popper Károly, Szendrei Sándor, Wottitz Vilmos nagykereskedők, kiknek nevében dr. Márkus Adolf ügyvéd felhívta a miniszter figyelmét ama nagyszámu visszaélésre, mely e téren mindinkább terjed. Az utolsó 48 órában nem kevesebb mint 12 üzletet adtak el családi szempontból, ez ellen pedig a bíróságok mitsem tesznek. Szóló egyszerűságot átnyújtott egy számos nagykereskedő által aláírt memorandumot, mely milliókra teszi az ily módon okozott károk értékét. A miniszter szívesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg a kereskedelmi törvény megfelelő paragrafusainak czélzserint módosítását vette terbe, mert már amugy is tudomással birt az adósok egy részének galád üzelmeiről.

Szaporodnak a zengerjávok. Csedálattal tapasztaljuk, hogy a székesfővárosi államrendőrség jóvólából Budapest züllésre vezető, festett arczu, énekesnőknek csufolt mosogató-leányokkal teletömött brettlis zengerjái, napról-napra szaporodnak. A Jözsefvárosban és az Erzsébetvárosban alig van már utca, amelyben egy-két ilyen »dalsarok« ne rontaná a közérköcsöket és közegészséget. Szinte feljullni látjuk a hirhét Thaisz-éra alatt éjjei életet, ami ma már épenséggel nem felel meg a közhangulatnak. A régi jó idők, az Ausztriából kiverit, hozzánk befurakodott német zengerek és zengernék csillaga, mely eddig el volt homályosulva, ismét ragyogni kezd. Igazán csodáljuk, hogy Rudnay Béla főkapitány nem veszi észre ezt az egészségtelen visszafejlődést, vagy talán nincs is tudomása róla? Ha tényleg nem volna, felhívjuk rá b. figyelmét, mert a feles számu zengerjók megrendszabályozásával kevesbedni fog a betörések, lopások és öngyilkosságok száma, leszámítva azt, hogy a kórházakban is kevesebb lesz a beteg.

Az árfelelemről. Már néhány kávéházban az újonnan megindult mozgalom folytán felemeltek a kávé arát. Ennek a hatása némileg vegyes érzelmeket keltett ugyan, de általánosságban elég jól fogadták. Annak a fennen hangzottalott jóslásoknak, hogy a vendégek az árfelelemelés folytán ki fognak maradni, az idő nem adott igazat, mert ilyenféle áramlat sehol sem volt észlelhető. Sőt ellenkezőleg, maga a közönség belátja az árfelelemelés jogosultságát, a mit igazol a napi sajtóban megjelent, mai számunkban reprodukált számos közlemény, melyeknek rejtett tendenciájából a kávéosk rossz helyzetének, illetve az árfelelemelés jogosultságának igazolását olvashatjuk ki.

Újságkiadó lapja. A »Újságkiadók Országos Szövetsége« mult vasnapjai választmányi gyűlésén elhatározta, hogy saját érdekeinek megvédésére lapot indít, melynek szerkesztője a szövetség titkára lesz. A Szövetség e lapjában üldözni fogja a koronként megjelenő revolvérlapokat is, amelyek mostanában elszaporodtak. Bizony már ideje, hogy a tisztességes sajtó parasitáit ildözöbve vegyék valahára.

Apróságok. Vén gigerli: Szervusz öreg. Honnan? Fialat gigerli: A kávéházból. Vén gigerli: Hogyan? Te még kávéháza jársz? Én már kimaradtam, mert felemeltek az árakat a kávéosk. Fialat gigerli: Én bizony nem. Hisz azt csak a fúnpécsz éhzi meg, ákinek a legnagyobb pontossággal adós szoktam mahadni a pikkolók árával.

Megadta neki. A.: Igaz, hogy nyakon ütött X.? — B.: Igaz. Csak hogy megadtam neki a választ. — A.: Hogyan? — B.: Megmondtam a papájának.

Egy báb-billárdasztal,
egy kávéházi kassza,
egy márvány olvasóasztal
vasállványnyal, továbbá 6 támlásszék, a leg-
jobb állapotban

eladó.

Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

sec

Talisman

TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

Promontor

(Budapest.)

sec

DIPLOM.

ZWACK J. ÉS TÁRSAI

magy. kir. szabad. **Budapestben,**
likörgyára Soroksári-utca 92.

csász. és kir. udvari szállítók.

Legfinomabb likörkülönlegességei; (francia módon, gőzlepárlás útján gyártva) Menthe, Rosé, Crème d'Imperial, Griotte, Cumin, Curacao crystalle triple secte, Cacao, Caffé, Chocolate, Mocca, hétvezér likör stb.

Valódi jamaica rum és francia cognac behozatala.

A világhírű Unicum
vörös keresztcses gyomorerősítő-likör egyedüli gyára.

Pálinkafélék: u. m. törköly, szilva, boróka, baraczk és soprópalinka a legfinomabb minőségben saját főzdéből.

Kitüntetve minden kiállításon legelső érdemekkel.
Alapított 1840.

Tefefon sz. 58—70. Sürgöny czim:

WINDT MÁRTON

Hatóságilag engedélyezett pinczér-ügynöki irodája.

Elhelyez **szállodai, kávéházi és vendéglői személyzetet** úgy helyben mint vidékre, ugyszintén **fürdői személyzetet**, főpinczértől kezdve az egész személyzetet a mi szükségeltetik. Pontos kiszolgálással gondoskodom.

Budapest, IV. Molnár-utca 29.

CHRISTOFLE & Cie.

cs. és kir. udvari szállítók,
legmagasabb kitüntetés minden kiállításnál.
Magyarországi főraktár

WADLSTEINER F.-nél
üveg-, porcellán-, fayence- és majolikaáruk
gyári raktárában
BUDAPESTEN
IV. ker., Váci-utca 27. sz.

Christofle a valódi ezüst egyedüli pótlója.

12 leves kanal 13.50	1 mártás-merő 3.50
12 villa 16.50	1 cukorpor-kanál 3.50
12 kés . . . . . 17.—	1 halas-készlet . . . . . 9.—
12 kávéskanal 8.50	4 palackkalj 8.50
12 csemege-kés . . . . . 15.—	1 mustártartó 5.50
12 csemege-villa . . . . . 15.—	1 kettős sótartó 2.25
12 csemege-kanal . . . . . 15.—	1 saláta-készlet . . . . . 6.—
1 leves-merő 5.30	1 felvágó-készlet 7.50
1 tej-merő 3.20	1 cukor-fogó 1.75
1 főzelekes-kanal . . . . . 4.—	1 eczet-olajallvány . . . . . 15.—
1 kompotos-kanal 3.50	1 kabarett-villa 1.50

BORHEGYI F.

ezelőtt Láposy F. és társa

palacszkozott bor, pezsgő, likör, cognac, rum és tea
főraktára
BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)
ajánlja a legjobb
francia és magyar pezsgőket,
cognacot és liköröket gyári áron

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Mappin & Webb

London és Sheffield

gyárosok ezüst, ezüstözött áru és legfinomabb
kések árúban.

Különleges Princes Plate.
gyártmány

A Princes Plate nickel-ezüst és erősen ezüstölve, jobb, szebb és tartósabb mint az eddig gyártottak.

Különlegesség szálloda, vendéglő, kávéház és körök részére.

Asztali evőeszközökben, tálakban, tea- és kávéskannákban ugymint minden e szakba vágó cikkekben a legjobb és legtartósabb.

<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 10px; vertical-align: middle;">{</td> <td style="padding-left: 5px;">asztali kések . . . . . 14.70</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: middle;">{</td> <td style="padding-left: 5px;">csemege kések . . . . . 12.60</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: middle;">{</td> <td style="padding-left: 5px;">asztali villák . . . . . 12.60</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: middle;">{</td> <td style="padding-left: 5px;">csemege . . . . . 10.20</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: middle;">{</td> <td style="padding-left: 5px;">asztali kanalak . . . . . 12.60</td> </tr> </table>	{	asztali kések 14.70	{	csemege kések 12.60	{	asztali villák 12.60	{	csemege 10.20	{	asztali kanalak 12.60	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 10px; vertical-align: middle;">{</td> <td style="padding-left: 5px;">csemege kanál . . . . . 10.20</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: middle;">{</td> <td style="padding-left: 5px;">kávéskanal . . . . . 7.05</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: middle;">{</td> <td style="padding-left: 5px;">Mocca-kanál . . . . . 4.35</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: middle;">{</td> <td style="padding-left: 5px;">fagyalt kanál . . . . . 5.70</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: middle;">{</td> <td style="padding-left: 5px;">1 drb mustáredény . . . . . 7.20</td> </tr> </table>	{	csemege kanál 10.20	{	kávéskanal 7.05	{	Mocca-kanál 4.35	{	fagyalt kanál 5.70	{	1 drb mustáredény 7.20
{	asztali kések 14.70																				
{	csemege kések 12.60																				
{	asztali villák 12.60																				
{	csemege 10.20																				
{	asztali kanalak 12.60																				
{	csemege kanál 10.20																				
{	kávéskanal 7.05																				
{	Mocca-kanál 4.35																				
{	fagyalt kanál 5.70																				
{	1 drb mustáredény 7.20																				

Mindeme felsorolt tárgyak prima-minőségűek és sekunda-minőségben is jutányosan beszerezhetők.

Mintaraktár Magyarország részére a képviselőnél:
Kürschner M. Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.
II. lépcső, II. em.
(a „Hungária“-szálloda átellenében).

Hirmann Ferencz érczárú-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt

= sörkimérő-készülékeket =
légnomással és szabad. léghűtővel.
Elvállal régi készülékek atalakitását.

Nagy választék
bor- és sör-csapokban,
valamint mindennemű szivattyukban.

Erzeugt Bierschank-Apparate
mittelst Luftdruck
mit patentirtem Bierkühler.
Übernimmt die Umänderung alter Apparate.
Auswahl
in Wein- und Bierpipen,
sowie aller Gattungen Pumpen.

Üveggyári telepek

azelőtt

SCHREIBER J. és UNOKAÖCSÖSEI

Budapest, IV. régi posta-utca 10 (félemelet).

1765 B szám.

Nagy raktár
üvegárukban
vendéglők
és
kávéházak részére.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Francia pezsgőbor-gyárosok
Louis François & Comp.

csász. és kir. udvari szállítók.

Diplome d'Honneur

Lissabon.

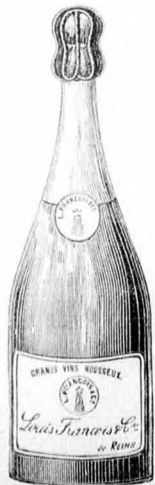
Promontor.

Arany érem

Párizs, Nizza, Temesvár, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az
egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok

vagyunk Magyarországon és cségünk mint ilyen a budapesti
kezeskedelmi- és váltótörvényosztálynál 17,151. sz. a. bejegyezve van.

Főraktár : *Borhegyi Ferencz* azelőtt *Láposy*
Budapest, Haas-palota.

Vezérképviseletőség : *Ruda és Blochmann, Budapest.*